

## I

(Seadusandlikud aktid)

## DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2015/2302,

25. november 2015,

mis käsitleb pakettreise ja seotud reisikorraldusteenuseid ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 90/314/EMÜ

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust <sup>(1)</sup>,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt <sup>(2)</sup>

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu direktiivis 90/314/EMÜ <sup>(3)</sup> on sätestatud mitu olulist tarbija õigust seoses pakettreisidega, eriti seoses teavitamisnõuetega, ettevõtjate vastutusega pakettreisiteenuste osutamisel ning korraldaja või vahendaja maksejõuetuse vastase kaitsega. Siiski on vaja õigusraamistikku kohandada vastavalt turu arengule, et muuta see siseturu jaoks sobivamaks, kõrvaldada mitmetimõistetavused ja kaotada seadusandlikud lüngad.
- (2) Turismil on liidu majanduses oluline roll ning reisi-, puhkuse- ja ekskursioonipaketid (edaspidi „pakettreisid”) moodustavad olulise osa reisirust. Pärast direktiivi 90/314/EMÜ vastuvõtmist on kõnealusel turul toimunud olulisi muutusi. Tavapäraste turustusahelate kõrval on internetist saanud üha tähtsam vahend, mille kaudu reisiteenuseid pakutakse või müüakse. Reisiteenuseid ei kombineerita mitte üksnes traditsiooniliste ettekorraldatud pakettreisidena, vaid sageli ka vastavalt reisija soovidele. Paljud sellised reisiteenuste kombinatsioonid jäävad kas õiguslikult n-ö halli tsooni või ei ole selgelt direktiiviga 90/314/EMÜ hõlmatud. Käesoleva direktiivi eesmärk on viia kaitse ulatus vastavusse kõnealuse arenguga, suurendada läbipaistvust ning reisijate ja ettevõtjate õiguskindlust.

<sup>(1)</sup> ELT C 170, 5.6.2014, lk 73.

<sup>(2)</sup> Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 18. septembri 2015. aasta esimese lugemise seisukoht (ELT C 360, 30.10.2015, lk 1). Euroopa Parlamendi 27. oktoobri 2015. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

<sup>(3)</sup> Nõukogu 13. juuni 1990. aasta direktiiv 90/314/EMÜ reisipakettide, puhkusepakettide ja ekskursioonipakettide kohta (EÜT L 158, 23.6.1990, lk 59).

- (3) Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 169 lõikes 1 ja artikli 169 lõike 2 punktis a on sätestatud, et liit aitab tagada kõrgetasemelist tarbijakaitset meetmetega, mis on võetud ELi toimimise lepingu artikli 114 põhjal.
- (4) Direktiivis 90/314/EMÜ on liikmesriikidele direktiivi ülevõtmisel antud lai kaalutusõigus. Seetõttu esineb liikmesriikide õigusaktide vahel olulisi lahknevusi. Õiguslik killustatus põhjustab ettevõtjatele suuremaid kulusid ja loob tõkkeid neile, kes soovivad tegutseda piiriülevalt, pirates seega tarbijate valikuvõimalusi.
- (5) Kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 26 lõikega 2 ja artikliga 49 hõlmab siseturg sisepiirideta ala, mille ulatuses on tagatud kaupade ja teenuste vaba liikumine ning asutamisvabadus. Pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenustega seotud lepingutest tulenevate õiguste ja kohustuste ühtlustamine on vajalik tõelise tarbijate siseturu loomiseks kõnealuses valdkonnas ning õige tasakaalu saavutamiseks kõrgetasemelise tarbijakaitse ja ettevõtjate konkurentsivõime vahel.
- (6) Pakettreiside turu piiriülest potentsiaali liidus ei kasutata praegu täielikult ära. Eri liikmesriikides reisijaid kaitsvates eeskirjades esinevad erinevused on ühe liikmesriigi reisijate jaoks takistus pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste ostmisel teisest liikmesriigist ning samuti takistavad need ühe liikmesriigi korraldajatel ja vahendajatel müüa sellised teenused teises liikmesriigis. Selleks et reisijad ja ettevõtjad saaksid siseturust täiel määral kasu ja samal ajal oleks tagatud kõrgetasemeline tarbijakaitse kogu liidus, on vaja veelgi ühtlustada liikmesriikide õigusakte, mis käsitlevad pakettreise ja seotud reisikorraldusteenuseid.
- (7) Enamik pakettreise või seotud reisikorraldusteenuseid ostvatest reisijatest on tarbijad liidu tarbijakaitseõiguse tähenduses. Samal ajal ei ole alati lihtne teha vahet tarbijatel ja väikeettevõtjate või nende elukutsete esindajatel, kes broneerivad oma äri või elukutsega seotud reise samade broneerimiskanalite kaudu kui tarbijad. Sageli vajavad sellised reisijad samal tasemel kaitset. Teiselt poolt korraldavad mõned ettevõtjad või organisatsioonid oma reise üldlepingu alusel, sõlmides need näiteks reisibürooga tihti mitme reisikorraldusteenuse kohta kindlaks määratud ajavahemikuks. Viimati nimetatud reisikorralduse puhul ei ole vaja tarbijatele kavandatud kaitsetaset tagada. Seega peaks käesolevat direktiivi kohaldama ärireisijate, sh vabade elukutsete esindajate, füüsilisest isikust ettevõtjate või muude füüsiliste isikute suhtes, kui nad ei korralda oma reisi üldlepingu alusel. Et vältida tarbija mõiste määratluse segijamist selle määratlusega teistes liidu õigusaktides, tuleks käesoleva direktiivi alusel kaitstavatele isikutele osutada kui reisijatele.
- (8) Kuna reisiteenuseid on võimalik kombineerida paljudel erinevatel viisidel, on asjakohane käsitada pakettreisidena reisiteenuste kõiki kombinatsioone, millele omaseid tunnuseid reisijad tavaliselt pakettreisidega seostavad, eelkõige eraldi reisiteenuste kombineerimist ühte reisitootesse, mille tõrgeteta toimimise eest korraldaja vastutab. Kooskõlas Euroopa Liidu Kohtu praktikaga <sup>(1)</sup> ei tohiks olla vahet, kas reisiteenuseid kombineeritakse enne kontakti reisijaga või reisija soovil või tema tehtud valiku alusel. Kohaldada tuleks samu põhimõtteid, olenemata sellest, kas reis broneeritakse reisibüroos kohapeal või internetis.
- (9) Läbipaistvuse huvides tuleks pakettreise eristada seotud reisikorraldusteenustest, mille korral interneti teel tegutsevad ettevõtjad või reisibürood omavad ettevõtjad hõlbustavad reisijatel reisiteenuste hankimist, mille tulemusena reisijad sõlmivad lepingud eri reisiteenuste osutajatega, sealhulgas seotud broneerimistoimingute kaudu; seotud reisikorraldusteenustel ei ole pakettreiside tunnuseid ja nende suhtes ei oleks asjakohane kohaldada kõiki pakettreiside suhtes kohaldatavaid kohustusi.
- (10) Turusuundumusi arvestades on asjakohane määratleda pakettreise veelgi täpsemalt alternatiivsete objektiivsete kriteeriumide alusel, mis on eelkõige seotud reisiteenuste esitamise või ostmise viisiga ning mille korral reisijatel võib olla õigustatud ootus kaitsele käesoleva direktiivi alusel. Nii on see näiteks juhul, kui samaks reisiks või puhkuseks ostetakse eri liiki reisiteenuseid ühest müügikohast ning kõnealused teenused on valitud enne, kui reisija on andnud maksmise kohta nõusoleku, see tähendab, kui tegemist on sama broneerimistoiminguga või kui selliseid teenuseid pakutakse, müüakse või nende eest võetakse tasu ühtse või koguhinna alusel, ning juhul, kui kõnealuseid teenuseid reklaamitakse või müüakse pakettreise mõiste või sarnase mõiste all, mis viitab asjaomaste reisiteenuste tihedale omavahelisele seosele. Kõnealused sarnased mõisted võivad olla näiteks „kombineeritud pakkumine”, „kõik hinnas” (*all-inclusive*) või „täisteenus” (*all-in arrangement*).

<sup>(1)</sup> Vt Euroopa Liidu Kohtu 30. aprilli 2002. aasta otsus kohtuasjas C-400/00: Club Tour, Viagens ja Turismo SA vs. Alberto Carlos Lobo Gonçalves Garrido ja Club Med Viagens Lda (ECLI:EU:C:2002:272).

- (11) Tuleks täpsustada, et pakettreisina käsitatakse reisiteenuste kombineerimist pärast lepingu sõlmimist, millega ettevõtja annab reisijale õiguse valida teenuseid eri liiki reisiteenuste valiku seast, näiteks pakettreiisi kinkimise korral. Lisaks tuleks reisiteenuste kombineerimist käsitada pakettreisina juhul, kui reisija nimi, makseandmed ja meiliaadress antakse ettevõtjate vahel edasi ja teine leping sõlmitakse hiljemalt 24 tunni jooksul pärast esimese reisiteenuse broneeringu kinnitamist.
- (12) Samal ajal tuleks seotud reisikorraldusteenuseid eristada nendest reisiteenustest, mille reisijad broneerivad ise, sageli eri ajal, ning seda isegi juhul, kui neid kasutatakse samaks reisiks või puhkuseks. Interneti teel pakutavaid seotud reisikorraldusteenuseid tuleks samuti eristada seotud veebisaitidest, mille puhul ei ole eesmärgiks reisijaga lepingu sõlmimine, ning linkidest, millega lihtsalt teavitatakse reisijaid üldsõnaliselt täiendavatest reisiteenustest, näiteks kui hotell või ürituse korraldaja lisab oma veebisaidile kõikide tema asukohta transporditeenuseid pakkuvate ettevõtjate loetelu, sõltumata mis tahes broneerimisest, või kui veebisaitidel reklaami avaldamiseks kasutatakse küpsiseid või metaandmeid.
- (13) Konkreetsed eeskirjad tuleks kehtestada nii reisibürood omavate ja interneti teel tegutsevate ettevõtjate suhtes, kes aitavad nende müügikohta külastavatel või sellega ühendust võtvatel reisijatel sõlmida eraldi lepinguid üksikute teenuseosutajatega, kui ka interneti teel tegutsevate ettevõtjate suhtes, kes näiteks seotud internetipõhiste broneerimistoimingutega hõlbustavad sihipäraselt vähemalt ühe täiendava reisiteenuse hankimist teiselt ettevõtjalt, juhul kui leping sõlmitakse hiljemalt 24 tunni jooksul pärast esimese reisiteenuse broneeringu kinnitamist. Kõnealuse hõlbustamise aluseks on sageli täiendavate reisiteenuste hankimist hõlbustava ettevõtja ja teise ettevõtja vahelised ärisuhted, mis hõlmavad tasustamist, sõltumata selle arvutamise meetodist (näiteks klikkide arvu või käibe alusel). Kõnealuseid eeskirju kohaldataks näiteks siis, kui koos esimese reisiteenuse (näiteks lennu- või rongireisi) broneeringu kinnitamisega kutsutakse reisijat üles lingiga, mis viib teise teenuseosutaja või vahendaja broneerimissaidile, broneerima valitud reisi sihtkohas pakutavat täiendavat reisiteenust, näiteks majutust hotellis. Kõnealused korraldusteenused ei tohiks kujutada endast pakettreise käesoleva direktiivi tähenduses, mille alusel üks korraldaja vastutab kõikide reisiteenuste nõuetekohase osutamise eest, kuid sellised seotud reisikorraldusteenused kujutavad endast alternatiivset ärimudelit, mis sageli pakettreisidega tihedalt konkureerib.
- (14) Õiglase konkurentsi tagamiseks ja reisijate kaitsmiseks peaks ka seotud reisikorraldusteenuste suhtes kohaldama kohustust pakkuda piisavalt tõendeid selle kohta, et maksejõuetuse korral on tagatud maksete tagasimaksmine ja reisijate kodumaale toimetamine.
- (15) Ühe reisiteenuse ostmise eraldiseisva reisiteenusena ei tohiks kujutada endast pakettreiisi ega seotud reisikorraldusteenust.
- (16) Et võimaldada reisijatele suuremat selgust ja teadlike valikute tegemist erinevate pakutavate reisikorraldusteenuste liikide kohta, peaksid ettevõtjad olema kohustatud selgelt ja nähtavalt välja tooma enne, kui reisija on andnud maksmise kohta nõusoleku, kas nad pakuvad pakettreiisi või seotud reisikorraldusteenust, ning teavitaksid asjaomasest kaitse tasemest. Ettevõtja kinnitus turustatava reisitoote õigusliku iseloomu kohta peaks vastama asjaomase toote tegelikule õiguslikule iseloomule. Kui ettevõtjad ei anna reisijatele täpset teavet, peaksid sekkuma asjaomased õiguskaitseasutused.
- (17) Pakettreiisi või seotud reisikorraldusteenusena tuleks käsitada ainult erinevat liiki reisiteenuste (nagu majutus, reisijate vedu bussiga, raudteel, vee- või õhuteed pidi ning mootorsõidukite või teatavate mootorrataste rent) kombinatsiooni. Majutust elukoha tagamiseks, sealhulgas pikaajalisteks keelekursusteks, ei tuleks käesoleva direktiivi tähenduses käsitada majutusena. Finantsteenuseid (nt reisikindlustus) ei tuleks käsitada reisiteenusena. Lisaks ei tuleks iseseisvate reisiteenusena käsitada teenuseid, mis on olemuslikult mõne muu reisiteenuse osad. Selliste teenuste hulka kuuluvad näiteks reisijateveo osana pakutav pagasivedu, väiksemad transporditeenused (nt reisijatevedu giidiga ringkäigu osana või hotelli ja lennujaama või raudteejaama vaheline transfer), majutuse osana pakutav toitlustamine, joogid ja koristamine või juurdepääs hotellikülastajate jaoks avatud kohapealsetele rajatistele (nt basseini, sauna, spaa või jõusaali). See tähendab ühtlasi, et juhtudel, kui erinevalt ristlusest pakutakse maanteed, raudteed, vee- või õhuteed pidi toimuvat reisijateveo osana ööbimisega majutust, ei tuleks majutust käsitada iseseisva reisiteenusena, kui põhiteenus on selgelt reisijatevedu.

- (18) Muud turismiteenused, mis ei ole olemuslikult reisijateveo, majutuse või mootorsõidukite või teatavate mootorrataste rendi osad, võivad näiteks olla piletid kontsertidele, spordiüritustele, ekskursioonidele või teemaparkidesse, giidiga ringkäigud, suusamäe pääsmed ja spordivarustuse (nt suusavarustuse) rentimine või spaahoolitsused. Kui sellised teenused on kombineeritud ainult ühe muud liiki reisiteenusega (nt majutusega), võiks neid paketteisi või seotud reisikorraldusteenusena käsitada üksnes juhul, kui need moodustavad olulise osa paketteisi või seotud reisikorraldusteenuse väärtusest või kui neid reklaamitakse reisi või puhkuse olulise osana või kui need on muul viisil reisi või puhkuse oluliseks tunnuseks. Kui muud turismiteenused moodustavad reisiteenuste kombinatsiooni väärtusest 25 % või rohkem, tuleks neid teenuseid käsitada paketteisi või seotud reisikorraldusteenuse väärtuse olulise osana. Tuleks täpsustada, et paketteisina ei tuleks käsitada juhtumeid, mil muid turismiteenuseid lisatakse eraldi reisiteenuse näiteks broneeritud hotellimajutusele pärast reisija saabumist hotelli. Selle tulemuseks ei tohiks olla käesoleva direktiivi täitmisest kõrvalehoidumine sel viisil, et korraldajad või vahendajad pakuvad reisijale eelnevalt valikut täiendavatest turismiteenustest, pakkudes seejärel nende teenuste jaoks lepingu sõlmimist alles pärast esimese reisiteenuse osutamise algust.
- (19) Kuna lühiajaliste reiside korral on reisijaid vaja vähem kaitsta ja selleks, et vältida ettevõtjate jaoks põhjendamatut koormust, tuleks käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jätta vähem kui 24 tundi kestvad ja majutust mittedisaldavad reisid ning paketteisid või seotud reisikorraldusteenused, mida üksnes piiratud arvule reisijatele mõnikord mittekasumlikul eesmärgil pakutakse või mille hankimist hõlbustatakse. Näiteks võivad selleks olla reisid, mida heategevusorganisatsioonid, spordiklubid või koolid korraldavad oma liikmetele mitte rohkem kui mõned korrad aastas, pakkumata neid üldsusele. Sellise väljajätmise kohta peaks üldsusele tegema kättesaadavaks piisavalt teavet, et oleks tagatud ettevõtjate ja reisijate nõuetekohane teavitamine sellest, et kõnealused paketteisid või seotud reisikorraldusteenused ei ole käesoleva direktiiviga hõlmatud.
- (20) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata siseriikliku lepinguõiguse kohaldamist aspektides, mida sellega ei reguleerita.
- (21) Liikmesriikidele peaks kooskõlas liidu õigusega jääma pädevus kohaldada käesoleva direktiivi sätteid selle kohaldamisalasse mittekuuluvate valdkondade suhtes. Seega võivad liikmesriigid käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jäävate lepingute puhul säilitada või kehtestada siseriiklikke õigusakte, mis on vastavuses käesoleva direktiivi sätetega või selle teatavate sätetega. Näiteks võivad liikmesriigid säilitada või kehtestada vastavaid sätteid eraldiseisvat reisiteenust (nt puhkemajade üürimist) hõlmavate teatavate üksikute lepingute või paketteiside ja seotud reisikorraldusteenuste puhul, mida pakutakse või mille hankimist hõlbustatakse mittekasumlikul eesmärgil piiratud arvule reisijatele ja ainult mõnikord, või paketteiside ja seotud reisikorraldusteenuste puhul, mis kestavad vähem kui 24 tundi ja ei hõlma majutust.
- (22) Paketteisi peamine tunnus on see, et üks ettevõtja vastutab korraldajana paketteisi kui terviku teenuste nõuetekohase osutamise eest. Ettevõtja, üldjuhul reisibürood omav või interneti teel tegutsev reisikorraldaja, peaks saama tegutseda üksnes jaemüüja või vahendajana ning mitte olema korraldajana vastutav ainult sellisel juhul, kui paketteisi korraldaja on teine ettevõtja. See, kas ettevõtja tegutseb kõnealuse paketteisi korraldajana, peaks sõltuma kõnealuse ettevõtja kaasatusest paketteisi väljatöötamises ja mitte sellest, kuidas ettevõtja oma äri kirjeldab. Püüdes kindlaks teha, kas ettevõtja on korraldaja või vahendaja, ei tohiks olla vahet, kas kõnealune ettevõtja tegutseb teenusepakkujana või esitleb end reisija huvides tegutseva reisibüroona.
- (23) Direktiiviga 90/314/EMÜ anti liikmesriikidele kaalutlusõigus määrata kindlaks, kas paketteisi teenuste nõuetekohase osutamise eest vastutavad vahendajad või korraldajad või vahendajad ja korraldajad koos. Selline paindlikkus on tekitanud mõnedes liikmesriikides mitmetimõistmist seoses sellega, milline ettevõtja vastutab asjaomaste reisiteenuste osutamise eest. Seetõttu tuleks käesolevas direktiivis täpsustada, et paketteisilepingus sisalduvate reisiteenuste osutamise eest vastutab korraldaja, välja arvatud juhul, kui siseriiklikus õiguses on ette nähtud, et vastutavaks peetakse nii korraldajat kui ka vahendajat.
- (24) Paketteiside puhul peaksid vahendajad koos korraldajaga vastutama lepinguelse teabe esitamise eest. Suhtlemise hõlbustamiseks, eriti piiriüleste juhtumite korral, peaks reisijad saama võtta korraldajaga ühendust ka selle vahendaja kaudu, kelle käest nad paketteisi ostsid.
- (25) Reisija peaks enne paketteisi ostmist saama kogu vajaliku teabe, olenemata sellest, kas seda müüakse sidevahendite kaudu, letimüügis või muude turustusviiside teel. Kõnealust teavet esitades peaks ettevõtja arvestama selliste reisijate erivajadusi, kes oma vanuse või füüsilise puude tõttu on eriti haavatavad, ning mille märkamiseks tal on mõistlikud võimalused.

- (26) Oluline teave (näiteks reisiteenuste põhitunnused või hinnad), mis avaldatakse reklaamides, korraldaja veebisaidil või reklaamtrükistes lepinguelse teabe osana, peaks olema siduv, v.a juhul, kui korraldaja jätab endale õiguse neid elemente muuta ning reisijat teavitatakse sellistest muudatustest selgelt, arusaadavalt ja nähtavalt enne pakettreisilepingu sõlmimist. Lihtsat ajakohastamist võimaldavaid uusi kommunikatsioonitehnoloogiaid arvesse võttes ei ole enam vaja kehtestada konkreetseid eeskirju reklaamtrükiste suhtes, kuid siiski on asjakohane tagada, et reisijat teavitatakse lepinguelse teabe muudatustest. Kui mõlemad pakettreisilepingu pooled on selleks sõnaselge nõusoleku andnud, peaks olema alati võimalik lepinguelse teavet muuta.
- (27) Käesolevas direktiivis sätestatud teavitamisnõuete loetelu on ammendav, kuid see ei tohiks piirata liidu muudes kohaldatavates õigusaktides sätestatud teavitamisnõuete kohaldamist <sup>(1)</sup>.
- (28) Korraldajad peaksid andma üldist teavet sihtriigi viisanõuete kohta. Teave viisa saamiseks kuluva ligikaudse aja kohta võib olla esitatud viitena sihtriigi ametlikule teabele.
- (29) Arvestades pakettreisilepingute eripärasid, tuleks kehtestada lepingupoolte õigused ja kohustused pakettreise algusele eelnevaks ja järgnevas ajaks, eriti juhuks, kui pakettreisei teenuseid ei osutata nõuetekohaselt või kui muutuvad konkreetsed asjaolud.
- (30) Kuna paketteiseid ostetakse sageli pikalt ette, võivad ilmneda ettenägematud asjaolud. Seetõttu peaks reisijal olema õigus anda pakettreisileping teatud tingimustel üle teisele reisijale. Sellistel juhtudel tuleks korraldajale hüvitada tema poolt tehtud kulud, näiteks kui alltöövõtja nõuab tasu reisija nime muutmise eest või transpordipileti tühistamise ja uue väljastamise eest.
- (31) Reisijad peaksid samuti saama lõpetada pakettreisilepingu igal ajal enne pakettreisei algust, tasudes selle eest asjakohase ja põhjendatud lõpetamistasu, võttes arvesse eeldatavat kulude kokkuhoidu ja reisiteenuste alternatiivsest kasutamisest tulenevat tulu. Samuti peaks neil olema õigus pakettreisileping lõpetada lõpetamistasu maksmata, kui pakettreisei teenuste osutamist mõjutavad märkimisväärselt vältimatud ja erakorralised asjaolud. Kõnealused asjaolud võivad hõlmata näiteks sõjategevust, muid tõsiseid julgeolekuprobleeme, nagu terrorism, märkimisväärsed ohte inimese tervisele, nagu raske haiguse puhang reisisihtkohas, või loodusõnnetusi, nagu üleujutused, maavärinad, või ilmastikutingimused, mis muudavad võimatuks reisida sihtkohta turvaliselt pakettreisilepingu ette nähtud viisil.
- (32) Eriolukordades peaks ka korraldajal olema õigus lõpetada pakettreisileping enne pakettreisei algust hüvitist maksmata, näiteks kui minimaalset osalejate arvu ei saada täis ja selline võimalus on lepingus ette nähtud. Sellisel juhul peaks korraldaja tagasi maksma kõik pakettreisei eest tehtud maksed.
- (33) Teatud juhtudel peaks korraldajatel olema lubatud pakettreisilepingut ühepoolselt muuta. Reisijatel peaks siiski olema õigus pakettreisileping lõpetada, kui muudatused muudavad märkimisväärselt reisiteenuse mis tahes põhitunnust. Nii võib see olla näiteks juhul, kui väheneb reisiteenuse kvaliteet või väärtus. Pakettreisilepingus märgitud väljumis- või saabumisaaja muutmist tuleks pidada märkimisväärselt näiteks juhul, kui see toob reisijale

<sup>(1)</sup> Vt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiiv 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta) (EÜT L 178, 17.7.2000, lk 1), ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul (ELT L 376, 27.12.2006, lk 36), samuti Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2005. aasta määrus (EÜ) nr 2111/2005, mis käsitleb ühenduse nimekirja, millesse kantakse lennuettevõtjad, kelle suhtes kohaldatakse ühenduse piires tegevuskeeldu, koostamist ja lennureisijate teavitamist lendu teenindavast lennuettevõtjast ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivi 2004/36/EÜ artikkel 9 (ELT L 344, 27.12.2005, lk 15), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2006 puudega ja liikumispuudega isikute õiguste kohta lennureisi puhul (ELT L 204, 26.7.2006, lk 1), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1371/2007 rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta (ELT L 315, 3.12.2007, lk 14), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1008/2008 ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta (ELT L 293, 31.10.2008, lk 3), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1177/2010, mis käsitleb meritsi ja siseveeteedel reisijate õigusi ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ELT L 334, 17.12.2010, lk 1), ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 181/2011, mis käsitleb bussisõitjate õigusi ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ELT L 55, 28.2.2011, lk 1).

kaasa olulisi ebamugavusi või lisakulusid, näiteks seoses transpordi või majutuse ümberkorraldamisega. Hinnatõus peaks olema lubatud ainult siis, kui muutub kas reisijateveo hind tulenevalt kütuse või muude energiaallikate hinna muutumisest, kolmanda isiku, kes ei ole otseselt seotud pakettreisilepingus sisalduvate reisiteenuste osutamisega, kehtestatud maksud või tasud, või pakettreisi mõjutavad vahetuskursid, ning kui lepingus on sõnaselgelt ette nähtud hinna tõstmise või alandamise võimalus. Kui korraldaja soovib hinda tõsta rohkem kui 8 % koguhinnast, peaks reisijal olema õigus pakettreisileping lõpetada lõpetamistasu maksmata.

- (34) On asjakohane kehtestada konkreetsed eeskirjad õiguskaitsevahendite kohta seoses pakettreisilepingu rikkumisega. Reisijal peaks olema õigus probleemide lahendamisele ja kui olulist osa pakettreisilepingus ette nähtud reisiteenustest ei ole võimalik osutada, peaks reisijale pakkuma muid sobivaid teenuseid. Kui korraldaja ei heasta mittevastavusi reisija poolt määratud mõistliku aja jooksul, peaks reisijal olema võimalus seda ise teha ja taotleda vajalike kulude hüvitamist. Teatud juhtudel ei peaks kõnealuse ajavahemiku kindlaksmääramine olema vajalik, eelkõige siis, kui nõutakse kohest heastamist. Nii on see näiteks juhul, kui korraldaja poolt organiseeritud bussi hilinemise tõttu peab reisija võtma takso, et jõuda õigeks ajaks lennukile. Samuti peaks reisijal olema õigus hinnaalandusele, pakettreisilepingu lõpetamisele ja/või kahju hüvitamisele. Hüvitis peaks katma ka mittemateriaalset kahju, nagu reisi või puhkuse nauditavuse vähenemine märkimisväärselte probleemide tõttu asjaomaste reisiteenuste osutamisel. Reisija peaks olema kohustatud teavitama korraldajat põhjendamatult viivitusega ja juhtumi asjaolusid arvesse võttes igast märgatud mittevastavusest pakettreisilepingus sisalduva reisiteenuse osutamise ajal. Selle kohustuse täitmata jätmist võib asjakohaste hinnaalanduste ja tekitatud kahju eest makstavate hüvitiste kindlaksmääramisel arvesse võtta, kui kõnealuse teate esitamine oleks kahju vältinud või vähendanud.
- (35) Järjepidevuse tagamiseks on asjakohane viia käesoleva direktiivi sätteid vastavusse reisiteenuseid reguleerivate rahvusvaheliste konventsioonidega ja reisijate õigusi käsitlevate liidu õigusaktidega. Kui pakettreisilepinguga hõlmatud reisiteenuste osutamata jätmise või mittenõuetekohase osutamise eest vastutab korraldaja, peaks tal olema võimalik tugineda teenusepakkuja vastutuse piiramisele, mis on sätestatud sellistes rahvusvahelistes konventsioonides nagu rahvusvahelise õhuveo nõuete ühtlustamise 1999. aasta Montreali konventsioon, <sup>(1)</sup> rahvusvahelise raudteeveo 1980. aasta konventsioon (COTIF) <sup>(2)</sup> ning reisijate ja nende pagasi mereveo 1974. aasta Ateena konventsioon <sup>(3)</sup>. Kui vältimatute ja erakorraliste asjaolude tõttu ei ole võimalik tagada reisija õigeaegset tagasipöördumist lähtekohta, peaks korraldaja kandma reisijale vajaliku majutuse kulud ajavahemiku eest, mis ei ületa kolme ööd reisija kohta, välja arvatud juhul, kui reisijate õigusi käsitlevates kehtivates või tulevastes liidu õigusaktides on sätestatud pikemad ajavahemikud.
- (36) Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada reisijate õigusi esitada nõudeid nii käesoleva direktiivi kui ka muude asjakohaste liidu õigusaktide või rahvusvaheliste konventsioonide alusel ning seega jääb reisijatele võimalus esitada nõudeid korraldajate, vedajate või mis tahes muude vastutavate poolte vastu või vajaduse korral rohkem kui ühe poole vastu. Tuleks täpsustada, et ülemäärase hüvitamise vältimiseks arvatakse käesoleva direktiivi kohased hüvitised ja hinnaalandused ning muude asjakohaste liidu õigusaktide või rahvusvaheliste konventsioonide kohased hüvitised ja hinnaalandused üksteisest maha. Korraldaja vastutus ei tohiks piirata õigust nõuda heastamist kolmandatelt isikutelt, sealhulgas teenuseosutajatelt.
- (37) Kui reisija satub reisi või puhkuse ajal raskustesse, peaks korraldaja olema kohustatud andma talle asjakohast abi põhjendamatult viivitamata. Selline abi peaks üldjuhul hõlmama asjakohasel juhul teabe andmist selliste aspektide kohta nagu tervishoiuteenused, kohalikud ametiasutused ja konsulaarabi, aga ka praktilist abi, näiteks kaugsuhtluse ja reisi alternatiivse korraldamisega seoses.

<sup>(1)</sup> Nõukogu 5. aprilli 2001. aasta otsus 2001/539/EÜ rahvusvahelise õhuveo nõuete ühtlustamise konventsiooni (Montreali konventsioon) sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse poolt (Montreali konventsioon) (EÜT L 194, 18.7.2001, lk 38).

<sup>(2)</sup> Nõukogu 16. juuni 2011. aasta otsus 2013/103/EL Euroopa Liidu ja Rahvusvaheliste Raudteevõrkude Valitsustevahelise Organisatsiooni vahelise lepingu (Euroopa Liidu ühinemise kohta 9. mai 1980. aasta rahvusvahelise raudteeveo konventsiooniga (COTIF), mida on muudetud 3. juuni 1999. aasta Vilniuse protokolliga) allakirjutamise ja sõlmimise kohta (ELT L 51, 23.2.2013, lk 1).

<sup>(3)</sup> Nõukogu 12. detsembri 2011. aasta otsus 2012/22/EL, milles käsitletakse Euroopa Liidu ühinemist reisijate ja nende pagasi mereveo 1974. aasta Ateena konventsiooni 2002. aasta protokolliga, välja arvatud selle artiklitega 10 ja 11 (ELT L 8, 12.1.2012, lk 1).

- (38) Komisjon esitas oma 18. märtsi 2013. aasta teatise reisijate kaitse kohta lennuettevõtja maksejõuetuse korral meetmed reisijate kaitse tõhustamiseks lennuettevõtja maksejõuetuse korral, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 261/2004<sup>(1)</sup> ning määruse (EÜ) nr 1008/2008 täitmise paremaks tagamiseks ja tööstusharu sidusrühmade kaasamiseks, mille võtmata jätmise korral tuleks kaaluda seadusandlikku meetet. Kõnealus teatise käsitletakse üksiku teenuse, nimelt lennureisiteenuste ostmist ja seega ei käsitle see pakettreisidele ja seotud reisikorraldusteenustele laienevat maksejõuetuse kaitset.
- (39) Liikmesriigid peaksid tagama, et pakettreise ostvad reisijad on täielikult kaitstud korraldaja maksejõuetuse eest. Liikmesriigid, kus korraldajad on asutatud, peaksid tagama, et korraldajatel on tagatis nende maksejõuetuse korral reisijate poolt ja eest tehtud maksete tagasimaksmiseks, ja juhul, kui pakettreis sisaldab reisijatevedu, reisija kodumaale toimetamiseks. Siiski peaks olema võimalik pakkuda reisijatele pakettreisei jätkamist. Säilitades kaalutusõiguse selle suhtes, kuidas tuleks maksejõuetuse korral kaitset korraldada, peaksid liikmesriigid siiski tagama kaitse tõhususe. Tõhusus tähendab seda, et kaitse peaks olema kättesaadav niipea kui korraldaja likviidsusprobleemide tõttu reisiteenuseid antud hetkel või tulevikus ei osutata või osutatakse üksnes osaliselt või kui teenuse pakkujad nõuavad, et reisijad nende eest tasuksid. Liikmesriigid peaksid saama nõuda, et korraldajad annavad reisijale sertifikaadi, milles on dokumenteeritud õigus esitada otsene nõue maksejõuetuse korral kaitset osutava asutuse vastu.
- (40) Et maksejõuetuse korral ette nähtud kaitse oleks tõhus, peaks see katma korraldaja maksejõuetusest mõjutatud maksmisele kuulunud eeldatava summa ning vajaduse korral kodumaale toimetamise eeldatava maksumuse. See tähendab, et kaitse peaks olema piisav, et katta kõik reisijate poolt või nende eest pakettreisidega seoses kõrghooajal tehtavad eeldatavad maksed, võttes arvesse kõnealuste maksete laekumise ja reisi või puhkuse lõppemise vahelist ajavahemikku ning, kui see on kohaldatav, reisijate kodumaale toimetamise eeldatavat maksumust. Üldiselt tähendab see seda, et tagatis peab moodustama piisavalt suure protsendi korraldaja pakettreiside käibest ning see võib sõltuda sellistest asjaoludest nagu müüdud pakettreiside liik, sh transpordiliik ja reisi sihtkoht, ning mis tahes õiguslikest piirangutest või korraldaja kohustustest seoses enne pakettreisei algust vastu võtta lubatud ettemaksete summade või ettemaksete tasumise ajaga. Arvestades, et vajalikke kattesummasid võib arvutada kõige hilisemate ettevõtlusandmete alusel (näiteks eelmise majandusaasta käibe alusel), peaksid korraldajad olema kohustatud kohandama maksejõuetuse korral ette nähtud kaitset suurenenud riskide korral, sealhulgas pakettreiside müüginimajade märkimisväärse suurenemise korral. Maksejõuetuse korral ette nähtud tõhus kaitse ei peaks siiski hõlmama väga ebatõenäolisi riske, nagu mitme suurema korraldaja samaaegne maksejõuetus, sest see mõjutaks ebaproportsionaalselt pakutava kaitse maksumust ja vähendaks seeläbi selle tõhusust. Sellistel juhtudel võib tagasimaksete tagatis olla piiratud.
- (41) Võttes arvesse pakettreisilepingu poolte ning reisijate poolt ja nende eest tehtavate maksete kättesaamist puudutava siseriikliku õiguse ja praktika eripärasid, peaks liikmesriikidel olema õigus nõuda vahendajatelt ka maksejõuetuse korral ette nähtud kaitse tagamist.
- (42) Kooskõlas direktiiviga 2006/123/EÜ on asjakohane määrata kindlaks eeskirjad vältimaks, et maksejõuetuse korral kaitse tagamise kohustus takistab teenuste vaba liikumist ja asutamisvabadust. Seetõttu peaksid liikmesriigid olema kohustatud tunnustama maksejõuetuse korral ette nähtud kaitset asutamiskohaks oleva liikmesriigi õiguse alusel. Liikmesriikidel peaks olema kohustus määrata kesksed kontaktpunktid eesmärgiga hõlbustada maksejõuetuse korral ette nähtud kaitse valdkonnas tehtavat halduskoostööd ja järelevalvet eri liikmesriikides tegutsevate korraldajate ja asjakohasel juhul vahendajate üle.
- (43) Seotud reisikorraldusteenuste hankimist hõlbustavad ettevõtjad peaksid olema kohustatud teavitama reisijaid sellest, et nad ei osta pakettreisei ning et üksikute reisiteenuste osutajatel on ainuvastutus oma lepingute nõuetekohasel täitmisel. Lisaks peaksid seotud reisikorraldusteenuste hankimist hõlbustavad ettevõtjad olema kohustatud pakkuma maksejõuetuse korral ette nähtud kaitset ka saadud maksete tagasimaksmiseks ning, niivõrd kui nad on vastutavad reisijateveo eest, reisijate kodumaale toimetamiseks, ning reisijaid vastavalt teavitama. Seotud reisikorraldusteenuste osaks olevate üksikute reisiteenuste lepingute täitmise eest vastutavate ettevõtjate suhtes kehtivad tarbijakaitset käsitlevad liidu üldised õigusaktid ja liidu valdkondlikud õigusaktid.

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2004. aasta määrus (EÜ) nr 261/2004, millega kehtestatakse ühiseeskirjad reisijatele lennureisist mahajätmise korral ning lendude tühistamise või pikaajalise hilinemise eest antava hüvitise ja abi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 295/91 (ELT L 46, 17.2.2004, lk 1).

- (44) Kui liikmesriigid määravad kindlaks eeskirjad, mis käsitlevad maksejõuetuse vastase kaitse süsteeme seoses pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenustega, ei tohiks neid takistada arvesse võtmast väiksemate ettevõtjate eriolukorda, tagades samal ajal reisijatele samal tasemel kaitse.
- (45) Reisijaid tuleks kaitsta seoses pakettreiside ja seotud reisikorraldusteenuste broneerimistoimingute käigus ette tulevate vigadega.
- (46) Tuleks kinnitada, et reisijad ei tohi loobuda käesolevast direktiivist tulenevatest õigustest ja et korraldajad või seotud reisikorraldusteenuste hankimist hõlbustavad ettevõtjad ei tohi jätta oma kohustusi täitmata, väites, et nad tegutsevad ainult reisiteenuse osutajana, vahendajana või mis tahes muus pädevuses.
- (47) Liikmesriigid peaksid kehtestama eeskirjad karistuste kohta käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud siseriiklike õigusnormide rikkumise eest ja tagama nende rakendamise. Kõnealused karistused peaksid olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
- (48) Käesoleva direktiivi vastuvõtmisega kaasneb vajadus kohandada teatavaid liidu tarbijakaitsealaseid seadusandlikke akte. Eelkõige tuleks täpsustada, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 2006/2004 <sup>(1)</sup> kohaldatakse käesoleva direktiivi rikkumistele. Arvestades, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL <sup>(2)</sup> ei kohaldata selle praegusel kujul lepingute suhtes, mis on hõlmatud direktiiviga 90/314/EMÜ, on direktiivi 2011/83/EL vaja muuta nii, et seda kohaldataks jätkuvalt seotud reisikorraldusteenuste osaks olevate üksikute reisiteenuste suhtes, kui need üksikud teenused ei jää muidu direktiivi 2011/83/EL reguleerimisalast välja, ja et teatavad nimetatud direktiiviga ette nähtud tarbijaõigused kehtiksid ka pakettreiside puhul.
- (49) Käesolev direktiiv ei piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 95/46/EÜ <sup>(3)</sup> sätestatud isikuandmete kaitse eeskirjade ning rahvusvahelist eraõigust käsitlevate liidu eeskirjade, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 593/2008, <sup>(4)</sup> kohaldamist.
- (50) Tuleks täpsustada, et käesoleva direktiivi regulatiivseid nõudeid, mis käsitlevad maksejõuetusevastast kaitset ja seotud reisikorraldusteenuseid käsitlevat teavet, tuleks kohaldada ka nende ettevõtjate suhtes, kes ei ole asutatud liikmesriigis, kuid kes määruse (EÜ) nr 593/2008 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1215/2012 <sup>(5)</sup> tähenduses mis tahes viisil suunavad oma tegevuse ühte või mitmesse liikmesriiki.
- (51) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt aidata kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele ning kõrge ja võimalikult ühtse tasemega tarbijakaitse tagamisele, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda selle ulatuse tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (52) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja võetakse arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Eelkõige austatakse käesolevas direktiivis harta artiklis 16 sätestatud ettevõtlusvabadust, tagades samal ajal tarbijakaitse kõrge taseme liidus kooskõlas harta artikliga 38.

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 2006/2004 tarbijakaitse seaduse jõustamise eest vastutavate siseriiklike asutuste vahelise koostöö kohta (tarbijakaitsealase koostöö määrus) (ELT L 364, 9.12.2004, lk 1).

<sup>(2)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiiv 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ (ELT L 304, 22.11.2011, lk 64).

<sup>(3)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

<sup>(4)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta määrus (EÜ) nr 593/2008 lepinguliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta (Rooma I) (ELT L 177, 4.7.2008, lk 6).

<sup>(5)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (ELT L 351, 20.12.2012, lk 1).

- (53) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta <sup>(1)</sup> on liikmesriigid võtnud kohustuse lisada põhjendatud juhtudel oma ülevõtmismeetmete teatisele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse suhet direktiivi osade ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul peab seadusandja selliste dokumentide esitamist põhjendatuks.
- (54) Direktiiv 90/314/EMÜ tuleks seetõttu kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

## REGULEERIMISESE, KOHALDAMISALA, MÕISTED JA ÜHTLUSTAMISE TASE

### Artikkel 1

#### Reguleerimise

Käesoleva direktiivi eesmärk on aidata kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele ning kõrgetasemelise ja võimalikult ühtlase tarbijakaitse saavutamisele, ühtlustades liikmesriikide õigus- ja haldusnormide teatavaid aspekte, mis puudutavad reisijate ja ettevõtjate vahel sõlmitud pakettreisilepinguid ja seotud reisikorraldusteenuste lepinguid.

### Artikkel 2

#### Kohaldamisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse pakettreiside suhtes, mida ettevõtjad pakuvad müügiks või müüvad reisijatele ja seotud reisikorraldusteenuste suhtes, mille hankimist ettevõtjad reisijatele hõlbustavad.
2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata järgmise suhtes:
  - a) pakettreisid ja seotud reisikorraldusteenused, mis hõlmavad lühemat perioodi kui 24 tundi, v.a juhul, kui need sisaldavad öist majutust;
  - b) pakettreisid, mida pakutakse, ja seotud reisikorraldusteenused, mille hankimist hõlbustatakse ainult mõnikord ja mittekasumlikul eesmärgil ning üksnes piiratud arvule reisijatele;
  - c) pakettreisid ja seotud reisikorraldusteenused, mis on ostetud üldlepingu alusel, millega korraldatakse ärireis ettevõtja ja teise füüsilise või juriidilise isiku vahel, kes tegutseb oma kaubandus-, ettevõtlus-, oskus- või kutsetegevusega seotud eesmärgil.
3. Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide üldist lepinguõigust, nagu lepingu kehtivust, koostamist või tagajärgi käsitlevaid õigusnorme, kui üldise lepinguõiguse aspektid ei ole käesoleva direktiiviga reguleeritud.

### Artikkel 3

#### Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „reisiteenus” –

a) reisijatevedu;

b) majutus, mis ei ole olemuslikult reisijateveo osa ja ei ole mõeldud elukoha tagamiseks;

<sup>(1)</sup> ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

- c) autode, muude mootorsõidukite (Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/46/EÜ <sup>(1)</sup>) artikli 3 lõike 11 tähenduses) või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/126/EÜ <sup>(2)</sup> artikli 4 lõike 3 punkti c alusel A-kategooria juhiluba nõudvate mootorrataste rent;
- d) muu turismiteenus, mis ei ole olemuslikult reisiteenuse osa punktide a, b või c tähenduses;
- 2) „pakettreis” – vähemalt kahe eri reisiteenuse kombinatsioon samaks reisiks või puhkuseks juhul, kui
- a) kõnealused teenused kombineerib üks ettevõtja, sealhulgas reisija soovil või vastavalt reisija valikule enne ühe lepingu sõlmimist kõikide teenuste kohta, või
- b) kui olenemata eraldi lepingute sõlmimisest üksikute reisiteenuste osutajatega selliseid teenuseid:
- i) ostetakse ühest müügikohast ning need on valitud enne, kui reisija on andnud maksmise kohta nõusoleku;
- ii) pakutakse, müüakse või nende eest võetakse tasu ühtse või koguhinna alusel;
- iii) reklaamitakse või müüakse „pakettreisi” või sarnase mõiste all;
- iv) kombineeritakse pärast lepingu sõlmimist, mille alusel annab ettevõtja reisijale õiguse valida teenused reisiteenuste eri liikide seast, või
- v) ostetakse eraldi ettevõtjalt seotud internetipõhiste broneerimistoimingute kaudu, kui ettevõtja, kellega on sõlmitud esimene leping, annab reisija nime, makse tegemiseks vajalikud andmed ja e-posti aadressi edasi teisele ettevõtjale või teistele ettevõtjatele ning leping viimati nimetatud ettevõtja või ettevõtjatega sõlmitakse hiljemalt 24 tundi pärast esimese reisiteenuse broneeringu kinnitamist.
- Reisiteenuste kombinatsiooni, mille korral ei ole kombineeritud rohkem kui üht punkti 1 alapunktis a, b või c osutatud reisiteenust punkti 1 alapunktis d osutatud ühe või mitme turismiteenusega, ei käsitata pakettreisina, kui viimati nimetatud teenused:
- a) ei moodusta olulist osa kombinatsiooni väärtusest ning kui neid ei reklaamita kombinatsiooni olulise tunnuseks või kui need ei ole muul viisil kombinatsiooni oluliseks tunnuseks, või
- b) need valitakse ja ostetakse üksnes pärast punkti 1 alapunktis a, b või c osutatud reisiteenuse osutamise algust;
- 3) „pakettreisileping” – leping pakettreisi kui terviku kohta või, kui pakettreisi pakutakse eraldi lepingute alusel, siis kõik lepingud, mis hõlmavad pakettreisist sisalduvaid reisiteenuseid;
- 4) „pakettreisi algus” – pakettreisist sisalduvate reisiteenuste osutamise algus;
- 5) „seotud reisikorraldusteenused” – vähemalt kahte eri liiki reisiteenused, mis ostetakse samaks reisiks või puhkuseks, kuid mis ei ole pakettreis ja mille tulemusena sõlmitakse eraldi lepingud üksikute reisiteenuste osutajatega, juhul kui ettevõtja hõlbustab:
- a) iga reisiteenuse eraldi valimist ja selle eest eraldi maksmist reisijate poolt müügikoha ühekordsel külastamisel või sellega ühenduse võtmisel või

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. septembri 2007. aasta direktiiv 2007/46/EÜ, millega kehtestatakse raamistik mootorsõidukite ja nende haagiste ning selliste sõidukite jaoks mõeldud süsteemide, osade ja eraldi seadmetike kinnituse kohta (raamdirektiiv) (ELT L 263, 9.10.2007, lk 1).

<sup>(2)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/126/EÜ juhilubade kohta (ELT L 403, 30.12.2006, lk 18).

- b) sihipärasel viisil vähemalt ühe täiendava reisiteenuse hankimist teiselt ettevõtjalt, kui kõnealuse teise ettevõtjaga sõlmitakse leping hiljemalt 24 tunni jooksul pärast esimese reisiteenuse broneeringu kinnitamist.

Kui ostetakse vaid üht liiki punkti 1 alapunktis a, b või c osutatud reisiteenust ja ühte või mitut punkti 1 alapunktis d osutatud turismiteenust, ei käsitata neid seotud reisikorraldusteenusena, kui viimati nimetatud teenused ei moodusta olulist osa teenuste kombineeritud väärtusest ning kui neid ei reklaamita reisi või puhkuse olulise tunnuseks või kui need ei ole muul viisil kombinatsiooni oluliseks tunnuseks;

- 6) „reisija” – iga isik, kes soovib sõlmida käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluva lepingu või kellel on õigus reisida sellise lepingu alusel;
- 7) „ettevõtja” – füüsiline või juriidiline isik, olenemata sellest, kas ta on era- või avalik-õiguslikus omandis, kes tegutseb oma käesoleva direktiiviga hõlmatud lepingutega seonduva kaubandus-, ettevõtlus-, oskus- või kutsetegevuse eesmärgil, sealhulgas tema nimel või ülesandel tegutsevate teiste isikute kaudu, olenemata sellest, kas ta tegutseb korraldaja, vahendaja, seotud reisikorraldusteenuse hankimist hõlbustava ettevõtja või reisiteenuse osutajana;
- 8) „korraldaja” – ettevõtja, kes kombineerib ja müüb või pakub müügiks paketteise kas otse või teise ettevõtja kaudu või koos temaga; või ettevõtja, kes edastab reisijat puudutavad andmed teisele ettevõtjale kooskõlas punkti 2 alapunkti b alapunktiga v;
- 9) „vahendaja” – muu ettevõtja kui korraldaja, kes müüb või pakub müügiks korraldaja poolt kombineeritud paketteise;
- 10) „asutamine” – asutamine direktiivi 2006/123/EÜ artikli 4 punkti 5 tähenduses;
- 11) „püsiv andmekandja” – mis tahes vahend, mis võimaldab reisijal või ettevõtjal säilitada isiklikult talle suunatud teavet nii, et sellele on võimalik hilisemaks kasutamiseks juurde pääseda teabe eesmärgiga vastavuses oleva aja jooksul, ja mis võimaldab säilitatavat teavet muutmata kujul taasesitada;
- 12) „vältimatud ja erakorralised asjaolud” – olukord, mis ei ole sellele viitava poole kontrolli all ja mille tagajärgi ei oleks saanud vältida isegi kõigi mõistlike meetmete võtmise korral;
- 13) „mittevastavus” – paketteisis sisalduvate reisiteenuste osutamata jätmine või mittenõuetekohane osutamine;
- 14) „alaealine” – alla 18-aastane isik;
- 15) „müügikoht” – mis tahes jaemüügiks kasutatav ruum (kas vallas- või kinnisvara kujul), jaemüügiks kasutatav veebisait või sarnane veebimüügiplatvorm, sh juhul, kui jaemüügiks kasutatavat veebisaiti või veebimüügiplatvormi esitletakse reisijatele ühtse platvormina, sh telefoni teel pakutav teenus;
- 16) „kodumaale toimetamine” – reisija tagasiviimine lähtekohta või mõnda teise lepingupoolte vahel kokkulepitud kohta.

#### Artikkel 4

#### Ühtlustamise tase

Kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti, ei säilita ega kehtesta liikmesriigid oma siseriiklikus õiguses selliseid sätteid, mis erinevad käesoleva direktiiviga kehtestatust, sealhulgas rangemaid ega vähem rangeid sätteid, millega tagatakse reisijate kaitse erinev tase.

## II PEATÜKK

## TEAVITAMISKOHUSTUSED JA PAKETTREISILEPINGU SISU

## Artikkel 5

## Lepingueelne teave

1. Liikmesriigid tagavad, et enne, kui pakettreisileping või mis tahes vastav pakkumine reisijale siduvaks muutub, on korraldaja, ja juhul, kui pakettreisi müüakse vahendaja kaudu, siis ka vahendaja kohustatud esitama reisijale standardteabe I lisa A või B osas esitatud asjakohase vormi kaudu ning kui see on pakettreisi suhtes kohaldatav, siis ka järgmise teabe:

a) reisiteenuse peamised tunnused:

- i) reisi sihtkoht/sihtkohad, marsruut ja nendes kohtades viibimise aeg koos kuupäevadega ning juhul, kui reis hõlmab majutust, sisalduvate ööde arv;
- ii) kasutatav transpordivahend ning veo iseloomustus ja liik, väljumise ja saabumise koht, kuupäev ja kellaaeg, vahepeatuste kestus ja kohad ning transpordiühendused.

Kui täpset aega ei ole veel kindlaks määratud, teavitab korraldaja ja asjakohasel juhul vahendaja reisijat väljumise ja saabumise ligikaudsest ajast;

- iii) majutuskoha asukoht, peamised omadused ja, kui see on kohaldatav, sihtriigi eeskirjade kohane turismikategooria;
- iv) toitlustamiskava;
- v) külastused, ekskursioon(id) ja muud teenused, mis sisalduvad pakettreisi kokkulepitud koguhinnas;
- vi) kui see ei ilmne kontekstist, siis teave selle kohta, kas mõnda reisiteenust pakutakse reisijale koos rühmaga, ning kui see on võimalik, siis eeldatav rühma suurus;
- vii) kui reisija võimalus kasutada muid turismiteenuseid sõltub tõhusast suulisest suhtlusest, siis keel, milles kõnealuseid teenuseid osutatakse, ja
- viii) kas kõnealune reis või puhkus on üldiselt sobiv piiratud liikumisvõimega isikute jaoks, ning reisija taotlusel täpne teave ka selle kohta, kas reis või puhkus on sobiv reisija vajadusi silmas pidades;

b) korraldaja ja asjakohasel juhul vahendaja ärinimi ja geograafiline aadress ning nende telefoninumbrid ja asjakohasel juhul e-posti aadress;

c) pakettreisi koguhind koos maksudega ja, kui see on kohaldatav, koos kõigi lisatasude, lõivude ja muude kuludega või kui selliseid kulusid ei saa mõistlikkuse piires enne lepingu sõlmimist välja arvutada, siis teave reisija poolt kantavate võimalike lisakulude kohta;

d) maksmise kord, sealhulgas ettemaksena tasutav mis tahes rahasumma või protsent hinnast ja ülejäänud summa maksmise tähtajad, või muude rahaliste tagatiste olemasolu, mida reisija peab maksma või esitama;

e) minimaalne inimeste arv, mis on vajalik pakettreisi toimumiseks, ja artikli 12 lõike 3 punktis a osutatud aeg enne pakettreisi algust lepingu võimalikuks lõpetamiseks juhul, kui see arv ei täitu;

- f) üldine teave sihtriigi passide ja viisadega seotud nõuete kohta, sealhulgas viisa saamiseks kuluv ligikaudne aeg ning teave tervisenõuete kohta;
- g) teave selle kohta, et reisija võib lõpetada lepingu enne pakettreiside algust igal ajal, makstes artikli 12 lõike 1 kohaselt arvutatud asjakohase lõpetamistasu või, kui see on kohaldatav, korraldaja poolt nõutavad standardsed lõpetamistasud;
- h) teave vabatahtliku või kohustusliku kindlustuse kohta, mis katab reisijapoolse lepingu lõpetamise kulud või abistamiskulud, sealhulgas kodumaale toimetamise kulud õnnetuse, haiguse või surma korral.

Telefoni teel sõlmitud pakettreisilepingute puhul esitab korraldaja ja asjakohasel juhul vahendaja reisijale I lisa B osas esitatud standardteabe ning esimese lõigu punktides a–h esitatud teabe.

2. Seoses artikli 3 punkti 2 alapunkti b alapunktis v määratletud pakettreisidega tagavad korraldaja ja ettevõtja, kellele andmed edastatakse, et enne, kui leping või mis tahes vastav pakkumine reisijale siduvaks muutub, esitavad nad käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punktides a–h esitatud teabe, kui see on nende poolt pakutavate vastavate reisiteenuste puhul asjakohane. Korraldaja esitab samaaegselt ka standardteabe I lisa C osas esitatud vormi kaudu.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud teave esitatakse selgelt, arusaadavalt ja nähtavalt. Kui kõnealune teave esitatakse kirjalikult, peab see olema loetav.

#### Artikkel 6

##### Lepingueelse teabe siduv iseloom ja pakettreisilepingu sõlmimine

1. Liikmesriigid tagavad, et reisijale artikli 5 lõike 1 esimese lõigu punktide a, c, d, e ja g alusel esitatud teave moodustab pakettreisilepingu lahutamatu osa, mida ei või muuta, välja arvatud juhul, kui lepingupooled on sõnaselgelt kokku leppinud teisiti. Korraldaja ja asjakohasel juhul vahendaja annab kõikidest lepingueelse teabe muudatustest reisijale selgelt, arusaadavalt ja nähtavalt teada enne pakettreisilepingu sõlmimist.

2. Kui korraldaja ja asjakohasel juhul vahendaja ei ole täitnud artikli 5 lõike 1 esimese lõigu punktis c osutatud teavitamiskohustust kohaldatavate lisatasude, lõivude ja muude kulude kohta enne pakettreisilepingu sõlmimist, siis reisija kõnealuseid lisatasusid, lõive ega muid kulusid ei kanna.

#### Artikkel 7

##### Pakettreisilepingu sisu ja enne pakettreisi algust esitatavad dokumendid

1. Liikmesriigid tagavad, et pakettreisilepingud on koostatud lihtsas ja arusaadavas keeles ning kui need on kirjalikus vormis, siis on need loetavad. Korraldaja või vahendaja annab reisijale pakettreisilepingu sõlmisel või pärast seda põhjendamatult viivitamata püsival andmekandjal lepingu või selle kinnituse koopia. Reisijal on õigus nõuda paberkoopiat, kui pakettreisileping on sõlmitud poolte samaaegsel füüsilisel kohalolekul.

Väljaspool äriruume sõlmitavate lepingute puhul, nagu on määratletud direktiivi 2011/83/EL artikli 2 punktis 8, esitatakse pakettreisilepingu koopia või kinnitus reisijale paberkandjal või, kui reisija on sellega nõus, mõnel muul püsival andmekandjal.

2. Pakettreisilepingus või selle kinnituses esitatakse kogu kokkuleppe sisu, mis hõlmab kogu artikli 5 lõike 1 esimese lõigu punktides a–h osutatud teavet ja järgnevat teavet:

- a) reisija erisoovid, millega korraldaja on nõustunud;

- b) teave selle kohta, et korraldaja:
- i) vastutab kõikide lepingus sisalduvate reisis teenuste nõuetekohase osutamise eest vastavalt artiklile 13 ning
  - ii) on kohustatud vastavalt artiklile 16 andma abi, kui reisija satub raskustesse;
- c) maksejõuetuse korral kaitset pakkuva üksuse nimi ja kontaktandmed, sealhulgas selle geograafiline aadress, ja asjakohasel juhul asjaomase liikmesriigi poolt sel eesmärgil määratud pädeva asutuse nimi ja kontaktandmed;
- d) korraldaja kohaliku esindaja, kontaktpunkti või muu teenistuse nimi, aadress, telefoninumber, e-posti aadress ja olemasolu korral faksinumber, või kelle kaudu reisija saab kiiresti korraldajaga ühendust võtta ja temaga tõhusalt suhelda abi saamiseks, kui reisija on raskustesse sattunud, või kaebuse esitamiseks seoses pakettreisilepingu täitmise mis tahes mittevastavusega;
- e) teave selle kohta, et reisija peab teavitama kõigist pakettreisi teenuste osutamisel tuvastatud mittevastavustest kooskõlas artikli 13 lõikega 2;
- f) kui alaealised reisivad ilma vanema või muu volitatud isikuta majutust sisaldava pakettreisilepingu alusel, siis teave selle kohta, kuidas võtta otse ühendust alaealise või alaealise eest vastutava isikuga alaealise peatuspaigas;
- g) teave olemasolevate kaebuste lahendamise ettevõttesiseste menetluste ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/11/EL <sup>(1)</sup> kohaste vaidluste kohtuvälise lahendamise mehhanismide kohta ning, kui see on kohaldatav, vaidluste kohtuvälise lahendamise üksuse kohta, mida ettevõtja saab kasutada, ning internetipõhise vaidluste lahendamise platvormi kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele nr (EL) nr 524/2013 <sup>(2)</sup>;
- h) teave reisija õiguse kohta anda lepingu artikli 9 kohaselt üle teisele reisijale.

3. Artikli 3 punkti 2 alapunkti b alapunktis v määratletud pakettreiside puhul teavitab ettevõtja, kellele andmed edastatakse, korraldajat lepingu sõlmimisest, mille tulemusena on kokku pandud pakettreis. Ta esitab korraldajale teabe, mis on vajalik korraldaja kohustuste täitmiseks.

Niipea kui korraldajat on teavitatud pakettreisi koostamisest, esitab ta reisijale püsival andmekandjal lõike 2 punktides a–h osutatud teabe.

4. Lõigetes 2 ja 3 osutatud teave esitatakse selgelt, arusaadavalt ja nähtavalt.

5. Korraldaja annab reisijale aegsasti enne pakettreisi algust kõik vajalikud kviitungid, kupongid ja piletid ning teabe kavandatava väljumisaja ja asjakohasel juhul lennule registreerimise tähtaja ning vahepeatuste, transpordiühenduste ja kohalejõudmise kavandatava aja kohta.

## Artikkel 8

### Tõendamiskohustus

Käesolevas peatükis kehtestatud teavitamisnõuete täitmise tõendamise kohustus lasub ettevõtjal.

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta direktiiv 2013/11/EL tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ (tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise direktiiv) (ELT L 165, 18.6.2013, lk 63).

<sup>(2)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 524/2013 tarbijavaidluste internetipõhise lahendamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ (tarbijavaidluste internetipõhise lahendamise määrus) (ELT L 165, 18.6.2013, lk 1).

## III PEATÜKK

## PAKETTREISILEPINGU MUUTMINE ENNE PAKETTREISI ALGUST

## Artikkel 9

**Pakettreisilepingu üleandmine teisele reisijale**

1. Liikmesriigid tagavad, et reisija võib anda pakettreisilepingu üle isikule, kes vastab kõikidele kõnealuse lepingu suhtes kohaldatavatele tingimustele, kui ta on korraldajat enne pakettreisi algust sellest püsival andmekandjal piisavalt ette teavitanud. Teavitamist vähemalt seitse päeva enne pakettreisi algust loetakse igal juhul piisavaks.
2. Pakettreisilepingu üleandja ja vastuvõtja vastutavad solidaarselt tasumata summade ja kõikide üleandmisest tekkivate lisatasude, lõivude või muude kulude maksmise eest. Korraldaja teavitab lepingu üleandjat lepingu üleandmisega seonduvatest tegelikest kuludest. Kõnealused kulud ei tohi olla põhjendamatud ega suuremad kui pakettreisilepingu üleandmise tõttu korraldaja poolt tegelikult kantud kulud.
3. Pakettreisilepingu üleandmisest tulenevad lisatasude, lõivude või muude kulude tõendid esitab üleandjale korraldaja.

## Artikkel 10

**Hinna muutmine**

1. Liikmesriigid tagavad, et pärast pakettreisilepingu sõlmimist võib hindu tõsta ainult siis, kui lepingus on sõnaselgelt see võimalus ette nähtud ning märgitud, et reisijal on õigus lõike 4 kohasele hinnaalandusele. Sellisel juhul on pakettreisilepingus sätestatud, kuidas hinnamuutusi tuleb arvutada. Hinna tõstmine on võimalik üksnes järgmiste muutuste otsesel tulemusel:
  - a) reisijateveo hinna muutus, mis tuleneb kütuse või muude energiaallikate hinna muutmisest;
  - b) pakettreisi teenuste osutamisega otseselt mitteseotud kolmandate isikute poolt lepingus sisalduvatele reisiteenustele kehtestatud maksu- või tasumäärade muutus, sealhulgas turismimaksud, maaletulekutasud või sisse- ja väljasõidutasud sadamates ja lennujaamades, või
  - c) pakettreisiga seotud vahetuskursside muutus.
2. Kui käesoleva artikli lõikes 1 osutatud hinnatõus on suurem kui 8 % pakettreisi koguhinnast, kohaldatakse artikli 11 lõikeid 2–5.
3. Sõltumata selle suurusest, on hinnatõus võimalik ainult siis, kui korraldaja teavitab sellest reisijat püsival andmekandjal esitatud kõnealuse hinnatõusu põhjendusega ja arvutusega selgelt ja arusaadavalt hiljemalt 20 päeva enne pakettreisi algust.
4. Kui pakettreisileping näeb ette hinna tõstmise võimaluse, on reisijal õigus hinnaalandusele, mis vastab lõike 1 punktides a, b ja c osutatud kulude vähenemisele pärast lepingu sõlmimist enne pakettreisi algust.
5. Hinna alandamise korral on korraldajal õigus arvutada reisijale tehtavast tagasimaksest maha tegelikud halduskulud. Reisija nõudmisel esitab korraldaja tõendid kõnealuste halduskulude kohta.

## Artikkel 11

**Muude pakettreisilepingu tingimuste muutmine**

1. Liikmesriigid tagavad, et enne pakettreise algust ei või korraldaja ühepoolselt muuta muid pakettreisilepingu tingimusi peale hinna vastavalt artiklile 10, välja arvatud juhul, kui:

- a) korraldaja on jätnud lepingus endale selle õiguse;
- b) muudatus on väheoluline ning
- c) korraldaja teavitab reisijat muudatusest püsival andmekandjal selgelt, arusaadavalt ja nähtavalt.

2. Kui korraldaja on enne pakettreise algust sunnitud olulisel määral muutma artikli 5 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud reisiteenuste mis tahes peamist tunnust või ei saa täita artikli 7 lõike 2 punktis a osutatud erisoovi või soovib tõsta pakettreise hinda vastavalt artikli 10 lõikele 2 rohkem kui 8 %, võib reisija korraldaja poolt kindlaks määratud mõistliku ajavahemiku jooksul:

- a) kavandatava muudatusega nõustuda või
- b) lõpetada lepingu ilma lõpetamistasu maksmata.

Kui reisija lõpetab lepingu, võib ta vastu võtta asenduspakettreise, kui korraldaja seda pakub, võimaluse korral samaväärse või kõrgema kvaliteediga.

3. Korraldaja teavitab reisijat püsival andmekandjal põhjendamatult viivitamata selgelt, arusaadavalt ja nähtavalt järgnevalt:

- a) lõikes 2 osutatud muudatused ja nende mõju pakettreise hinnale, kui see on lõike 4 kohaselt asjakohane;
- b) mõistlik ajavahemik, mille jooksul peab reisija korraldajat teavitama oma lõike 2 kohasest otsusest;
- c) kui reisija ei pea kinni punktis b osutatud ajavahemikust, siis selle tagajärjed kooskõlas kohaldatava siseriikliku õigusega, ning
- d) kui see on asjakohane, siis pakutav asenduspakettreis ja selle hind.

4. Kui lõike 2 esimeses lõigus osutatud pakettreisilepingu muudatuste või lõike 2 teises lõigus osutatud asenduspakettreise tulemusena väheneb pakettreise kvaliteet või selle maksumus, on reisijal õigus asjakohasele hinnaalandusele.

5. Kui pakettreisileping lõpetatakse käesoleva artikli lõike 2 esimese lõigu punkti b alusel ja reisija ei võta asenduspakettreise vastu, maksab korraldaja põhjendamatult viivitamata ja igal juhul hiljemalt 14 päeva jooksul pärast lepingu lõpetamist reisijale tagasi kõik reisija poolt või nimel tehtud maksed. Artikli 14 lõikeid 2, 3, 4, 5 ja 6 kohaldatakse *mutatis mutandis*.

## Artikkel 12

**Pakettreisilepingu lõpetamine ja lepingust taganemise õigus enne pakettreise algust**

1. Liikmesriigid tagavad, et reisija võib pakettreisilepingu igal hetkel enne pakettreise algust lõpetada. Kui reisija lõpetab pakettreisilepingu käesoleva lõike kohaselt, võidakse temalt nõuda korraldajale asjakohase ja põhjendatud lõpetamistasu maksmist. Pakettreisilepinguga võidakse kehtestada mõistlikud standardsed lõpetamistasud sõltuvalt sellest, kui palju aega on lepingu lõpetamise hetkel jäänud pakettreise alguseni ning milline on eeldatav reisiteenuste alternatiivsest kasutamisest tulenev kulude kokkuvõide ja tulu. Standardsete lõpetamistasude puudumisel vastab lõpetamistasu suurus pakettreise hinnale, millest on maha arvatud reisiteenuste alternatiivsest kasutamisest tulenev kulude kokkuvõide ja tulu. Reisija nõudmisel põhjendab korraldaja lõpetamistasude suurust.

2. Hoolimata lõikest 1 on reisijal õigus lõpetada pakettreisileping enne pakettreisi algust lõpetamistasu maksmata, kui sihtkohas või selle vahetus läheduses esinevad vältimatud ja erakorralised asjaolud, mis mõjutavad olulisel määral pakettreisi teenuste osutamist või reisijate vedu sihtkohta. Kui pakettreisileping lõpetatakse käesoleva lõike alusel, on reisijal õigus kõikide pakettreisi maksete tagasimaksmisele, kuid mitte täiendavale hüvitisele.

3. Korraldaja võib pakettreisilepingu lõpetada ja maksta reisijale tagasi kõik pakettreisi eest tehtud maksed täiendavat hüvitist maksmata, juhul kui:

a) pakettreisile registreerunud inimeste arv on väiksem kui lepingus esitatud miinimumarv ja korraldaja teavitab reisijat lepingu lõpetamisest lepingus kindlaks määratud aja jooksul, kuid mitte hiljem kui:

i) 20 päeva enne pakettreisi algust reise puhul, mis kestavad rohkem kui kuus päeva;

ii) seitse päeva enne pakettreisi algust reise puhul, mis kestavad kaks kuni kuus päeva;

iii) 48 tundi enne pakettreisi algust reise puhul, mis kestavad vähem kui kaks päeva,

või

b) korraldaja ei saa lepingut täita vältimatute ja erakorraliste asjaolude tõttu ning ta teavitab reisijat lepingu lõpetamisest enne pakettreisi algust põhjendamatult viivitusega.

4. Korraldaja teeb kõik lõigete 2 ja 3 kohaselt nõutud tagasimaksed või maksab vastavalt lõikele 1 tagasi kõik reisija poolt või nimel pakettreisi eest tehtud maksed, millest on maha arvatud asjaomane lõpetamistasu. Kõnealused tagasimaksed makstakse reisijale põhjendamatult viivitamata ja igal juhul hiljemalt 14 päeva jooksul pakettreisilepingu lõpetamisest arvates.

5. Seoses väljaspool äriruume sõlmitud lepingutega võivad liikmesriigid oma siseriiklikus õiguses ette näha, et reisijal on õigus pakettreisilepingust taganeda 14 päeva jooksul ühtki põhjust esitamata.

#### IV PEATÜKK

#### PAKETTREISI TEENUSTE OSUTAMINE

#### Artikkel 13

#### Vastutus pakettreisi teenuste osutamise eest

1. Liikmesriigid tagavad, et korraldaja vastutab pakettreisilepingus sisalduvate reisiteenuste osutamise eest olenemata sellest, kas selliseid teenuseid peab osutama korraldaja või teised reisiteenuse osutajad.

Liikmesriigid võivad säilitada või kehtestada oma siseriiklikus õiguses sätted, millega nähakse ette ka vahendaja vastutus pakettreisi teenuste osutamise eest. Sellisel juhul kohaldatakse artikli 7, III peatüki, käesoleva peatüki ja V peatüki kohaseid korraldaja suhtes kohaldatavaid sätteid *mutatis mutandis* ka vahendaja suhtes.

2. Reisija teavitab korraldajat põhjendamatult viivitamata kõigist pakettreisilepingus sisalduvate reisiteenuste osutamisel tuvastatud mittevastavustest, võttes arvesse konkreetse juhtumi asjaolusid.

3. Kui mis tahes reisiteenust ei osutata kooskõlas pakettreisilepinguga, heastab korraldaja mittevastavuse, v.a juhul, kui:

a) see on võimatu või

b) sellega kaasnevad ebaproportsionaalsed kulud, võttes arvesse mittevastavuse ulatust ja mõjutatud reisiteenuste väärtust.

Kui korraldaja ei heasta mittevastavust käesoleva lõike esimese lõigu punkti a või b kohaselt, kohaldatakse artiklit 14.

4. Kui korraldaja ei heasta mittevastavust reisija poolt määratud mõistliku ajavahemiku jooksul, võib reisija seda ise teha ja nõuda hüvitist vajalike kulutuste eest, ilma et see piiraks lõikes 3 sätestatud erandite kohaldamist. Ajavahemiku kindlaksmääramine reisija poolt ei ole vajalik, kui korraldaja keeldub mittevastavust heastamast või nõutav on viivitamatu heastamine.

5. Juhul kui pakettreisilepingus kokkulepitud viisil ei ole võimalik osutada olulist osa reisiteenustest, pakub korraldaja reisijale lisatasuta muid sobivaid, võimaluse korral lepingus kokkulepituga samaväärse või kõrgema kvaliteediga teenuseid pakettreiisi jätkumise ajal, sealhulgas juhul, kui reisija tagasipöördumist lähtekohta ei tagata kokkulepitud viisil.

Kui pakutavad muud teenused on pakettreisilepingus kokkulepitutest madalama kvaliteediga, tagab korraldaja reisijale asjakohase hinnaalanduse.

Reisija võib keelduda pakutavatest muudest teenustest üksnes juhul, kui need ei ole võrreldavad lepingus kokkulepituga või kui tagatud hinnaalandus ei ole piisav.

6. Kui mittevastavus mõjutab oluliselt pakettreiisi teenuste osutamist ja korraldaja ei ole mittevastavust reisija poolt määratud mõistliku ajavahemiku jooksul heastanud, võib reisija pakettreisilepingu lõpetada lõpetamistasu maksmata ja taotleda asjakohasel juhul kahju eest hinnaalandust ja/või hüvitist vastavalt artiklile 14.

Kui ei ole võimalik pakkuda muid teenuseid või kui reisija keeldub pakutavatest muudest teenustest vastavalt käesoleva artikli lõike 5 kolmandale lõigule, on reisijal õigus saada asjakohasel juhul kahju eest hinnaalandust ja/või hüvitist vastavalt artiklile 14 ka ilma pakettreisilepingut lõpetamata.

Kui pakettreis hõlmab reisijatevedu, tagab korraldaja esimeses ja teises lõigus osutatud juhul ilma põhjendamatult viivitusega ja reisijale lisatasuta ka reisija samaväärse transpordi kodumaale.

7. Kui vältimatute ja erakorraliste asjaolude tõttu ei ole pakettreisilepingus kokku lepitud viisil võimalik reisija tagasipöördumist tagada, kannab korraldaja vajaliku (võimaluse korral samaväärse kategooria) majutusega seotud kulud, mis ei ületa ajavahemikku kolm ööd reisija kohta. Kui reisija tagasipöördumiseks asjakohase transpordivahendi suhtes kohaldatavate reisijate õigusi käsitlevate liidu õigusaktidega on ette nähtud pikemad perioodid, kohaldatakse neid perioode.

8. Käesoleva artikli lõikes 7 osutatud kulude piirangut ei kohaldata liikumispuudega isikute suhtes, nagu on määratletud määruse (EÜ) nr 1107/2006 artikli 2 punktis a, ja neid saatvate isikute suhtes, rasedate naiste ja saatjata alaealiste suhtes ning isikute suhtes, kes vajavad eriarstiabi, tingimusel et korraldajat on nende konkreetsetest vajadustest teavitatud vähemalt 48 tundi enne pakettreiisi algust. Korraldaja ei tohi käesoleva artikli lõike 7 kohase vastutuse piiramiseks tugineda vältimatute ja erakorraliste asjaoludele, kui asjaomasel veoteenuse osutajal ei ole lubatud kohaldatavate liidu õigusaktide alusel selliseid asjaolusid aluseks võtta.

#### Artikkel 14

#### Hinna alandamine ja kahju hüvitamine

1. Liikmesriigid tagavad, et reisijal on õigus asjakohasele hinnaalandusele iga ajavahemiku eest, mil mittevastavus esines, v.a juhul, kui korraldaja tõendab, et mittevastavus tulenes reisijast.

2. Reisijal on õigus saada korraldajalt asjakohast hüvitist igasuguse kahju eest, mida reisija kannab mis tahes mittevastavuse tõttu. Hüvitis makstakse välja põhjendamatult viivitamata.

3. Reisijal ei ole õigust kahju hüvitamisele, kui korraldaja tõendab, et mittevastavus:
- a) tuleneb reisijast;
  - b) tuleneb kolmandast isikust, kes ei ole seotud pakettreisilepingus sisalduva reisiteenuse osutamisega, ning see on ettenägematu või vältimatu, või
  - c) tuleneb vältimatutest ja erakorralistest asjaoludest.
4. Kui liidu suhtes siduvate rahvusvaheliste konventsioonidega piiratakse tingimusi, mille alusel peab pakettreisi osaks oleva reisiteenuse osutaja hüvitist maksma, või piiratakse sellise hüvitise ulatust, kohaldatakse samasuguseid piiranguid ka korraldaja suhtes. Kui liidu suhtes mittesiduvate rahvusvaheliste konventsioonidega piiratakse teenuseosutaja makstavat hüvitist, võivad liikmesriigid vastavalt piirata korraldaja makstavat hüvitist. Muudel juhtudel võib pakettreisilepinguga piirata korraldaja makstavat hüvitist, kui sellist piirangut ei kohaldata isikukahju või tahtlikult või hooletusest põhjustatud kahju suhtes ning kui hüvitis võrdub vähemalt pakettreisi kolmekordse koguhinnaga.
5. Õigus hüvitisele või hinna alandamisele käesoleva direktiivi alusel ei mõjuta reisijate õigusi, mis tulenevad määrusest (EÜ) nr 261/2004, määrusest (EÜ) nr 1371/2007, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EÜ) nr 392/2009, <sup>(1)</sup> määrusest (EL) nr 1177/2010 ja määrusest (EL) nr 181/2011 ja rahvusvahelistest konventsioonidest. Reisijatel on õigus esitada kahjunõudeid käesoleva direktiivi ja kõnealuste määruste ja rahvusvaheliste konventsioonide alusel. Käesoleva direktiivi kohased hüvitised ja hinnaalandused ning kõnealuste määruste ja rahvusvaheliste konventsioonide kohased hüvitised ja hinnaalandused arvatakse üksteisest maha eesmärgiga vältida ülemäärast hüvitamist.
6. Käesoleva artikli alusel esitatavate kahjunõuete aegumistähtaeg ei tohi olla lühem kui kaks aastat.

#### Artikkel 15

##### **Võimalus võtta korraldajaga vahendaja kaudu ühendust**

Ilma et see piiraks artikli 13 lõike 1 teise lõigu kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et reisija võib pakettreisi teenuste osutamisega seotud teated, taotlused või kaebused saata otse vahendajale, kelle kaudu pakettreis osteti. Vahendaja edastab sellised teated, taotlused ja kaebused korraldajale põhjendamatult viivitusega.

Tähtaegadest või aegumistähtaegadest kinnipidamise tähenduses käsitatakse esimeses lõigus osutatud teadete, taotluste või kaebuste kättesaamist vahendaja poolt kättesaamisena korraldaja poolt.

#### Artikkel 16

##### **Kohustus anda abi**

Liikmesriigid tagavad, et korraldaja annab raskustesse sattunud reisijale põhjendamatult viivitamata asjakohast abi, sh artikli 13 lõikes 7 osutatud asjaoludel, eelkõige:

- a) tagades asjakohase teabe tervishoiuteenuste, kohalike ametiasutuse ja konsulaarabi kohta ning
- b) aidates reisijat sidepidamisel ja alternatiivsete reisivõimaluste leidmisel.

Korraldaja võib võtta sellise abi eest mõistlikku tasu, kui raskus on põhjustatud reisija poolt tahtlikult või reisija hooletuse tõttu. Selline tasu ei tohi ühelgi juhul olla suurem kui korraldaja kantud tegelikud kulud.

<sup>(1)</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 392/2009 reisijate meritsi vedajate vastutuse kohta õnnetusjuhtumite korral (ELT L 31, 28.5.2009, lk 24).

## V PEATÜKK

## MAKSEJÕUETUSEVASTANE KAITSE

## Artikkel 17

## Maksejõuetusevastase kaitse tõhusus ja ulatus

1. Liikmesriigid tagavad, et nende territooriumil asutatud korraldajatel on tagatis kõikide reisijate poolt või nimel tehtud maksete tagasimaksmiseks, kui asjaomased teenused jäävad kõnealuse korraldaja maksejõuetuse tõttu osutamata. Kui pakettreis hõlmab reisijatevedu, tagavad korraldajad ka reisijate kodumaale toimetamise. Võib pakkuda pakettreise jätkamise võimalust.

Korraldajatel, kes ei ole asutatud liikmesriigis ja kes müüvad või pakuvad pakettreise müügiks liikmesriigis või suunavad sellised tegevused mis tahes viisil liikmesriiki, peab olema tagatis kõnealuse liikmesriigi õiguse kohaselt.

2. Lõikes 1 osutatud tagatis peab olema tõhus ja katma mõistlikkuse piires eeldatavad kulud. See peab katma pakettreisidega seoses reisijate poolt või nende eest tehtud maksete summad, võttes arvesse ettemaksete ja lõppmaksete laekumise ja pakettreiside lõpuleviimise vahelist ajavahemikku ning eeldatavat kodumaale toimetamise maksumust korraldaja maksejõuetuse korral.

3. Korraldaja maksejõuetusevastane kaitse kehtib kõikidele reisijatele sõltumata nende elukohast, lähtekohast või pakettreise müümise kohast ning sõltumata liikmesriigist, kus maksejõuetuse korral kaitset pakkuv üksus asub.

4. Kui korraldaja maksejõuetus mõjutab pakettreise teenuste osutamist, on kaitse tasuta kättesaadav kodumaale toimetamise tagamiseks ja vajaduse korral sellele eelneva majutuse eest tasumiseks.

5. Veel osutamata reisiteenuste eest tehakse põhjendamatult viivitamata tagasimaksed pärast reisijalt vastava taotluse saamist.

## Artikkel 18

## Maksejõuetusevastase kaitse vastastikune tunnustamine ja halduskoostöö

1. Liikmesriigid tunnistavad artiklit 17 ülevõtvate siseriiklike meetmete nõuetele vastavaks igasuguse maksejõuetusevastase kaitse, mille korraldaja tagab oma asutamiskoha liikmesriigi kõnealuste meetmete alusel.

2. Liikmesriigid määravad kesksed kontaktpunktid, et hõlbustada halduskoostööd ja järelevalvet eri liikmesriikides tegutsevate korraldajate üle. Nad edastavad kõnealuste kontaktpunktide kontaktandmed kõikidele teistele liikmesriikidele ja komisjonile.

3. Kesksed kontaktpunktid teevad üksteisele kättesaadavaks kogu vajaliku teabe oma siseriiklike maksejõuetusevastase kaitse nõuete kohta ja selle üksuse või nende üksuste nimed, kes tagavad nende territooriumil asutatud korraldajatele kaitse maksejõuetuse korral. Kõnealused kontaktpunktid võimaldavad üksteisele juurdepääsu kõikidele olemasolevatele nimekirjadele, milles on loetletud nende maksejõuetusevastase kaitsega seotud nõuetele vastavad korraldajad. Kõik kõnealused nimekirjad peavad olema üldsusele kättesaadavad, sealhulgas internetis.

4. Kui liikmesriigil on kahtlusi korraldaja maksejõuetusevastase kaitse suhtes, küsib ta selgitusi liikmesriigilt, kus korraldaja on asutatud. Liikmesriigid vastavad teiste liikmesriikide päringutele võimalikult kiiresti küsimuse kiireloomulisust ja keerukust arvesse võttes. Igal juhul antakse esimene vastus hiljemalt 15 tööpäeva jooksul alates taotluse kättesaamisest.

## VI PEATÜKK

## SEOTUD REISIKORRALDUSTEENUSED

## Artikkel 19

**Seotud reiskorraldusteenustega kaasnevad maksejõuetusevastane kaitse ja teavitamismõõdu**

1. Liikmesriigid tagavad, et seotud reiskorraldusteenuste hankimist hõlbustavatel ettevõtjatel on tagatis kõikide reisijatele saadud maksete tagasimaksmiseks, kui seotud reiskorraldusteenuse osaks olev reisiteenus jääb nende maksejõuetuse tõttu osutamata. Kui kõnealused ettevõtjad vastutavad reisijateveo eest, katab tagatis ka reisijate kodumaale toimetamise. Artikli 17 lõike 1 teist lõiku, artikli 17 lõikeid 2–5 ja artiklit 18 kohaldatakse *mutatis mutandis*.

2. Enne kui reisija suhtes muutub siduvaks mis tahes leping, mis viib seotud reiskorraldusteenuseni, või muu vastav pakkumine, on reiskorraldusteenuste hankimist hõlbustav ettevõtja, sh juhul, kui ettevõtja ei ole asutatud liikmesriigis, kuid suunab mis tahes viisil oma tegevuse sellesse liikmesriiki, kohustatud märkima selgelt, arusaadavalt ja nähtavalt, et reisija

- a) ei saa kasutada käesoleva direktiivi alusel üksnes pakettreisidele kohaldatavaid õigusi ja iga teenuseosutaja vastutab ainuisikuliselt oma teenuse nõuetekohase lepingujärgse osutamise eest ning
- b) saab kooskõlas lõikega 1 kasutada maksejõuetuse korral ette nähtud kaitset.

Käesoleva lõike nõuete täitmiseks esitab seotud reisiteenus hankimist hõlbustav ettevõtja reisijale teabe II lisas esitatud asjakohase standardvormi kaudu, või kui konkreetset liiki seotud reiskorraldusteenus ei ole ühegi kõnealuses lisas esitatud vormiga hõlmatud, esitab nendes vormides sisalduva teabe.

3. Kui seotud reiskorraldusteenuste hankimist hõlbustav ettevõtja ei ole täitnud käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 esitatud nõudeid, kohaldatakse seotud reiskorraldusteenuses sisalduvate reisiteenus osas artiklites 9 ja 12 ning IV peatükis kehtestatud õigusi ja kohustusi.

4. Kui seotud reiskorraldusteenus tuleneb lepingu sõlmimisest reisija ja ettevõtja vahel, kes ei ole seotud reiskorraldusteenuse hankimist hõlbustav ettevõtja, teavitab see ettevõtja seotud reiskorraldusteenuse hankimist hõlbustavat ettevõtjat asjaomase lepingu sõlmimisest.

## VII PEATÜKK

## ÜLDSÄTTED

## Artikkel 20

**Vahendaja konkreetsed kohustused juhul, kui korraldaja on asutatud väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda**

Ilma et see piiraks artikli 13 lõike 1 teise lõigu kohaldamist, kehtivad juhul, kui korraldaja on asutatud väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda, liikmesriigis asutatud vahendaja suhtes IV ja V peatükis sätestatud kohustused, v.a juhul, kui vahendaja esitab tõendid selle kohta, et korraldaja vastab kõnealustes peatükkides esitatud tingimustele.

## Artikkel 21

**Vastutus broneerimisvigade eest**

Liikmesriigid tagavad, et ettevõtja vastutab kõigi broneerimissüsteemi vigade eest, mis tulenevad temast tingitud tehnilistest puudustest, ja broneerimistoimingu käigus tehtud vigade eest, kui ettevõtja on nõustunud tegema pakettreise või seotud reiskorraldusteenuste osaks oleva reisiteenus broneerimise.

Ettevõtja ei vastuta broneerimisvigade eest, mis tulenevad reisijast või mis on tingitud vältimatutest ja erakorralistest asjaoludest.

*Artikkel 22***Õigus hüvitisele**

Kui kas korraldaja või vastavalt artikli 13 lõike 1 teisele lõigule või artiklile 20 vahendaja maksab hüvitist, alandab hinda või täidab muid talle käesoleva direktiivi alusel pandud kohustusi, tagavad liikmesriigid, et korraldajal või vahendajal on õigus nõuda hüvitist mis tahes kolmandalt isikult, kes osales sündmuses, mis põhjustas hüvitamise, hinna alandamise või muu kohustuse.

*Artikkel 23***Direktiivi imperatiivsus**

1. Pakettreis korraldaja või seotud reisikorraldusteenuse hankimist hõlbustava ettevõtja kinnitus, et ta tegutseb ainult reisiteenuse osutajana, vahendajana või mis tahes muus pädevuses, või et pakettreis või seotud reisikorraldusteenus ei ole pakettreis või seotud reisikorraldusteenus, ei vabasta kõnealust korraldajat või ettevõtjat käesoleva direktiiviga ettevõtjatele kehtestatud kohustustest.
2. Reisijad ei või loobuda õigustest, mis on neile antud nende siseriiklike meetmete alusel, millega käesolev direktiiv üle võetakse.
3. Mis tahes kokkulepe või reisija avaldus, millega otseselt või kaudselt loobutakse käesoleva direktiiviga reisijatele antud õigustest või piiratakse neid või mille eesmärk on hoiduda kõrvale käesoleva direktiivi kohaldamisest, ei ole reisija suhtes siduv.

*Artikkel 24***Jõustamine**

Liikmesriigid tagavad käesoleva direktiivi täitmise tagamiseks vajalike piisavate ja tõhusate vahendite olemasolu.

*Artikkel 25***Karistused**

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud siseriiklike õigusnormide rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada nende rakendamine. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

*Artikkel 26***Komisjoni aruanne ja läbivaatamine**

Hiljemalt 1. jaanuariks 2019 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi nende sätete kohta, mida kohaldatakse interneti teel eri müügikohtades tehtud broneeringute suhtes, ja selliste broneeringute pakettreisina, seotud reisikorraldusteenusena või eraldi reisiteenustena kvalifitseerumise kohta, ning eriti artikli 3 punkti 2 alapunkti b alapunktis v sätestatud pakettreise mõiste kohta ja selle kohta, kas selle mõiste muutmine või laiendamine on asjakohane.

Hiljemalt 1. jaanuariks 2021 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule üldaruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta.

Vajaduse korral lisatakse esimeses ja teises lõigus osutatud aruannetele seadusandlikud ettepanekud.

## Artikkel 27

**Määruse (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2011/83/EL muutmine**

1. Määruse (EÜ) nr 2006/2004 lisa punkt 5 asendatakse järgmisega:

„5. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2015/2302 (\*).

(\*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2015/2302, 25. november 2015, mis käsitleb pakettreise ja seotud reisikorraldusteenuseid ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2011/83/EL ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 90/314/EMÜ (ELT L 326, 11.12.2015, lk 1).”

2. Direktiivi 2011/83/EL artikli 3 lõike 3 punkt g asendatakse järgmisega:

„g) sõlmitakse pakettreiside kohta, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/2302 (\*\*) artikli 3 punktis 2.

Käesoleva direktiivi artikli 6 lõiget 7, artikli 8 lõikeid 2 ja 6, artiklit 19, artiklit 21 ja artiklit 22 kohaldatakse *mutatis mutandis* direktiivi (EL) 2015/2302 artikli 3 punktis 2 määratletud pakettreiside suhtes seoses reisijatega kõnealuse artikli 3 punkti 6 tähenduses.

(\*\*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2015/2302, 25. november 2015, mis käsitleb pakettreise ja seotud reisikorraldusteenuseid ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2011/83/EL ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 90/314/EMÜ (ELT L 326, 11.12.2015, lk 1).”

## VIII PEATÜKK

**LÕPPSÄTTED**

## Artikkel 28

**Ülevõtmine**

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid 1. jaanuariks 2018. Nad edastavad kõnealuste meetmete teksti viivitamata komisjonile.
2. Nad kohaldavad kõnealuseid meetmeid alates 1. juulist 2018.
3. Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.
4. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

## Artikkel 29

**Kehtetuks tunnistamine**

Direktiiv 90/314/EMÜ tunnistatakse kehtetuks alates 1. juulist 2018.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ning neid loetakse vastavalt III lisas toodud vastavustabelile.

*Artikkel 30***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

*Artikkel 31***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 25. november 2015

*Euroopa Parlamendi nimel*  
*president*  
M. SCHULZ

*Nõukogu nimel*  
*eesistuja*  
N. SCHMIT

\_\_\_\_\_

## I LISA

## Osa A

**Standardteabevorm pakettreisilepingutele juhul, kui hüperlingi kasutamine on võimalik**

Teile pakutavate reisiteenuste kombinatsioon on pakettreis direktiivi (EL) 2015/2302 tähenduses.

Seetõttu kehtivad Teie suhtes kõik pakettreisidele kohaldatavad ELi õigused. Ettevõtja XY / ettevõtjad XY vastutavad täielikult pakettreisi kui terviku teenuste nõuetekohase osutamise eest.

Lisaks sellele on seaduse alusel nõutav, et ettevõtjal XY / ettevõtjatel XY on tagatis, et maksta maksejõuetuse korral tagasi Teie tehtud maksed ja juhul, kui pakettreis sisaldab transporti, tagada Teie tagasisõit kodumaale.

Lisateave direktiivi (EL) 2015/2302 kohaste põhiõiguste kohta [esitatakse hüperlingi kaudu].

Reisija saab hüperlingi kaudu järgmise teabe:

Direktiivi (EL) 2015/2302 kohased põhiõigused

- Reisija saab kogu olulise teabe pakettreisi kohta enne pakettreisilepingu sõlmimist.
- Kõikide lepingus sisalduvate reisiteenuste nõuetekohase osutamise eest vastutab alati vähemalt üks ettevõtja.
- Reisijatele antakse hädaabitelefoninumber või kontaktpunkti andmed, mille kaudu nad saavad korraldaja või reisibürooga ühendust võtta.
- Reisijad võivad mõistliku aja jooksul teatamise korral ja võimaliku lisatasu eest pakettreisi teisele isikule üle anda.
- Pakettreisi hinda saab tõsta üksnes siis, kui suurenevad konkreetsed kulud (näiteks kütusehind) ja kui see on selgesõnaliselt lepingus sätestatud ja igal juhul mitte hiljem kui 20 päeva enne pakettreisi algust. Kui hinnatõus ületab 8 % pakettreisi hinnast, võib reisija lepingu lõpetada. Kui korraldaja jätab endale õiguse hinda tõsta, on reisijal õigus hinna alandamisele, kui asjaomased kulud vähenevad.
- Reisijad võivad lepingu lõpetada lõpetamistasu maksmata ja kõik makstud summad tagasi saada, kui märkimisväärselt muudetakse pakettreisi olulist osa peale hinna. Kui enne pakettreisi algust tühistab pakettreisi eest vastutav ettevõtja pakettreisi, on reisijatel õigus raha tagasimaksmisele ja asjakohasel juhul hüvitisele.
- Reisijad võivad enne pakettreisi algust lepingu lõpetada lõpetamistasu maksmata erandjuhtudel, näiteks juhul, kui sihtkohas esineb tõsisid julgeolekuprobleeme, mis võivad pakettreisi mõjutada.
- Lisaks sellele võivad reisijad igal ajal enne pakettreisi algust lepingu lõpetada asjakohase ja põhjendatud lõpetamistasu eest.
- Kui pärast pakettreisi algust ei ole võimalik kokkulepitud viisil osutada olulist osa pakettreisi teenustest, tuleb lisatasuta pakkuda reisijale muid sobivaid teenuseid. Kui teenuseid ei osutata vastavalt lepingule ning mittevastavus mõjutab oluliselt pakettreisi teenuste osutamist ja korraldaja ei ole mittevastavust heastanud, võivad reisijad pakettreisilepingu lõpetada lõpetamistasu maksmata.

- Reisijatel on õigus hinna alandamisele ja/või kahju hüvitamisele, kui reisiteenuseid ei osutata või osutatakse mittenouetekohaselt.
- Korraldaja peab andma abi, kui reisija satub raskustesse.
- Kui korraldaja või mõnede liikmesriikide puhul vahendaja muutub maksejõuetuks, makstakse makstud summad tagasi. Kui korraldaja või asjakohasel juhul vahendaja muutub maksejõuetuks pärast pakettreis algust ja pakettreis sisaldab transporti, tagatakse reisija kodumaale toimetamine. XY on sõlminud maksejõuetusevastase kaitse kokkuleppe YZga [maksejõuetuse korral kaitse tagamise eest vastutav üksus (nt tagatistfond või kindlustusandja)]. Reisijad võivad kõnealuse üksusega või asjakohasel juhul pädeva asutusega (kontaktandmed, sealhulgas nimi, geograafiline aadress, e-posti aadress ja telefoninumber) ühendust võtta, kui XY maksejõuetuse tõttu keeldutakse teenuste osutamisest.

Direktiiv (EL) 2015/2302, mis on üle võetud siseriiklikku õigusesse [HÜPERLINK]

## Osa B

### Standardteabevorm pakettreisilepingutele muudel kui osaga A hõlmatud juhtudel

Teile pakutavate reisiteenuste kombinatsioon on pakettreis direktiivi (EL) 2015/2302 tähenduses.

Seetõttu kehtivad Teie suhtes kõik pakettreisidele kohaldatavad ELi õigused. Ettevõtja XY / ettevõtjad XY vastutavad täielikult pakettreisist kui terviku teenuste nõuetekohase osutamise eest.

Lisaks sellele on seaduse alusel nõutav, et ettevõtjal XY / ettevõtjatel XY on tagatis, et maksta maksejõuetuse korral tagasi Teie tehtud maksed ja juhul, kui pakettreis sisaldab transporti, tagada Teie tagasisõit kodumaale.

Direktiivi (EL) 2015/2302 kohased põhiõigused

- Reisija saab kogu olulise teabe pakettreisist kohtades enne pakettreisilepingu sõlmimist.
- Kõikide lepingus sisalduvate reisiteenuste nõuetekohase osutamise eest vastutab alati vähemalt üks ettevõtja.
- Reisijatele antakse hädaabitelefoni number või kontaktpunkti andmed, mille kaudu nad saavad korraldaja või reisibürooga ühendust võtta.
- Reisijad võivad mõistliku aja jooksul teatamise korral ja võimaliku lisatasu eest pakettreisist teisele isikule üle anda.
- Pakettreisist hinda saab tõsta üksnes siis, kui suurenevad konkreetsed kulud (näiteks kütusehind) ja kui see on selgesõnaliselt lepingus sätestatud ja igal juhul mitte hiljem kui 20 päeva enne pakettreisist algust. Kui hinnatõus ületab 8 % pakettreisist hinnast, võib reisija lepingu lõpetada. Kui korraldaja jätab endale õiguse hinda tõsta, on reisijal õigus hinna alandamisele, kui asjaomased kulud vähenevad.
- Reisijad võivad lepingu lõpetada lõpetamistasu maksmata ja kõik makstud summad tagasi saada, kui märkimisväärselt muudetakse pakettreisist olulist osa peale hinna. Kui enne pakettreisist algust tühistab pakettreisist eest vastutav ettevõtja pakettreisist, on reisijatel õigus raha tagasimaksmisele ja asjakohasel juhul hüvitisele.
- Reisijad võivad enne pakettreisist algust lepingu lõpetada lõpetamistasu maksmata erandjuhtudel, näiteks juhul, kui sihtkohas esineb tõsiseid julgeolekuprobleeme, mis võivad pakettreisist mõjutada.
- Lisaks sellele võivad reisijad igal ajal enne pakettreisist algust lepingu lõpetada asjakohase ja põhjendatud lõpetamistasu eest.

- Kui pärast pakettreisi algust ei ole võimalik kokkulepitud viisil osutada olulist osa pakettreisi teenustest, tuleb lisatasuta pakkuda reisijale muid sobivaid teenuseid. Kui teenuseid ei osutata vastavalt lepingule ning mittevastavus mõjutab oluliselt pakettreisi teenuste osutamist ja korraldaja ei ole mittevastavust heastanud, võivad reisijad pakettreisilepingu lõpetada lõpetamistasu maksmata.
- Reisijal on õigus hinna alandamisele ja/või kahju hüvitamisele, kui reisiteenuseid ei osutata või kui osutatakse mittenõuetekohaselt.
- Korraldaja peab andma abi, kui reisija satub raskustesse.
- Kui korraldaja või mõnede liikmesriikide puhul vahendaja muutub maksejõuetuks, makstakse makstud summad tagasi. Kui korraldaja või asjakohasel juhul vahendaja muutub maksejõuetuks pärast pakettreisi algust ja pakettreis sisaldab transporti, tagatakse reisija kodumaale toimetamine. XY on sõlminud maksejõuetusevastase kaitse kokkuleppe YZga [maksejõuetuse korral kaitse tagamise eest vastutav üksus (nt tagatistfond või kindlustusandja)]. Reisijad võivad kõnealuse üksusega või asjakohasel juhul pädeva asutusega (kontaktandmed, sealhulgas nimi, geograafiline aadress, e-posti aadress ja telefoninumber) ühendust võtta, kui XY maksejõuetuse tõttu keeldutakse teenuste osutamisest.

[Veebisait, kus on esitatud direktiiv (EL) 2015/2302, mis on üle võetud siseriiklikku õigusesse.]

#### Osa C

##### **Standardteavevorm juhul, kui korraldaja edastab andmed teisele ettevõtjale vastavalt artikli 3 punkti 2 alapunkti b alapunktile v**

Kui sõlmita lepingu ettevõtjaga AB hiljemalt 24 tunni jooksul pärast broneeringu kinnituse saamist ettevõtjalt XY, moodustavad XY ja AB osutatavad reisiteenused pakettreisi direktiivi (EL) 2015/2302 tähenduses.

Seetõttu kehtivad Teie suhtes kõik pakettreisidele kohaldatavad ELi õigused. Ettevõtja XY vastutab täielikult pakettreisi kui terviku teenuste nõuetekohase osutamise eest.

Lisaks sellele on seaduse alusel nõutav, et ettevõtjal XY on tagatis, et maksta maksejõuetuse korral tagasi Teie tehtud maksed ja juhul, kui pakettreis sisaldab transporti, tagada Teie tagasisõit kodumaale.

Lisateave direktiivi (EL) 2015/2302 kohaste põhiõiguste kohta [esitatakse hüperlingi kaudu].

Reisija saab hüperlingi kaudu järgmise teabe:

Direktiivi (EL) 2015/2302 kohased põhiõigused

- Reisija saab kogu olulise teabe reisiteenuste kohta enne pakettreisilepingu sõlmimist.
- Kõikide lepingus sisalduvate reisiteenuste nõuetekohase osutamise eest vastutab alati vähemalt üks ettevõtja.
- Reisijatele antakse hädaabitefoninumber või kontaktpunkti andmed, mille kaudu nad saavad korraldaja või reisibürooga ühendust võtta.
- Reisijad võivad mõistliku aja jooksul teatamise korral ja võimaliku lisatasu eest pakettreisi teisele isikule üle anda.
- Pakettreisi hinda saab tõsta üksnes siis, kui suurenevad konkreetsed kulud (näiteks kütusehind) ja kui see on selgesõnaliselt lepingus sätestatud ja igal juhul mitte hiljem kui 20 päeva enne pakettreisi algust. Kui hinnatõus ületab 8 % pakettreisi hinnast, võib reisija lepingu lõpetada. Kui korraldaja jätab endale õiguse hinda tõsta, on reisijal õigus hinna alandamisele, kui asjaomased kulud vähenevad.

- Reisijad võivad lepingu lõpetada lõpetamistasu maksmata ja kõik makstud summad tagasi saada, kui märkimisväärselt muudetakse pakettreisi olulist osa peale hinna. Kui enne pakettreisi algust tühistab pakettreisi eest vastutav ettevõtja pakettreisi, on reisijatel õigus raha tagasimaksmisele ja asjakohasel juhul hüvitisele.
- Reisijad võivad enne pakettreisi algust lepingu lõpetada lõpetamistasu maksmata erandjuhtudel, näiteks juhul, kui sihtkohas esineb tõsiseid julgeolekuprobleeme, mis võivad pakettreisi mõjutada.
- Lisaks sellele võivad reisijad igal ajal enne pakettreisi algust lepingu lõpetada asjakohase ja põhjendatud lõpetamistasu eest.
- Kui pärast pakettreisi algust ei ole võimalik kokkulepitud viisil osutada olulist osa pakettreisi teenustest, tuleb lisatasuta pakkuda reisijale muid sobivaid teenused. Kui teenuseid ei osutata vastavalt lepingule ning mittevastavus mõjutab oluliselt pakettreisi teenuste osutamist ja korraldaja ei ole mittevastavust heastanud, võivad reisijad pakettreisilepingu lõpetada lõpetamistasu maksmata.
- Reisijal on õigus hinna alandamisele ja/või kahju hüvitamisele, kui reisiteenuseid ei osutata või osutatakse mittenõuetekohaselt.
- Korraldaja peab andma abi, kui reisija satub raskustesse.
- Kui korraldaja või mõnede liikmesriikide puhul vahendaja muutub maksejõuetuks, makstakse makstud summad tagasi. Kui korraldaja või asjakohasel juhul vahendaja muutub maksejõuetuks pärast pakettreisi algust ja pakettreis sisaldab transporti, tagatakse reisija kodumaale toimetamine. XY on sõlminud maksejõuetusevastase kaitse kokkuleppe YZga [maksejõuetuse korral kaitse tagamise eest vastutav üksus (nt tagatisfond või kindlustusandja)]. Reisijad võivad kõnealuse üksusega või asjakohasel juhul pädeva asutusega (kontaktandmed, sealhulgas nimi, geograafiline aadress, e-posti aadress ja telefoninumber) ühendust võtta, kui XY maksejõuetuse tõttu keeldutakse teenuste osutamisest.

Direktiiv (EL) 2015/2302, mis on üle võetud siseriiklikku õigusesse [HÜPERLINK]

—

## II LISA

## Osa A

**Standardteabevorm juhul, kui artikli 3 punkti 5 alapunkti a kohaste interneti teel pakutavate seotud reisikorraldusteenuste hankimist hõlbustav ettevõtja on sõidupiletit pakkuv vedaja**

Kui Te broneerite pärast ühe reisiteenuse valimist ja selle eest maksmist meie ettevõtte / XY kaudu reisiks või puhkuseks täiendavaid reisiteenuseid, EI SAA Te kasutada direktiivi (EL) 2015/2302 alusel pakettreisidega tagatud õigusi.

Seetõttu ei vastuta meie ettevõtte/XY kõnealuste täiendavate reisiteenuste nõuetekohase osutamise eest. Probleemide korral võtke palun ühendust asjaomase teenuseosutajaga.

Kuid juhul, kui Te broneerite täiendavaid reisiteenuseid meie ettevõtte / XY broneerimissaidi sama külastuse käigus, muutuvad need reisiteenused seotud reisikorraldusteenuse osaks. Sellisel juhul peab ettevõtjal XY ELi õigusaktides ettenähtud korras olema tagatis XY maksejõuetuks muutumise tõttu osutamata jäänud teenuste ning asjakohasel juhul Teie kodumaale toimetamise eest XYle tehtud maksete tagasimaksmiseks. Palun võtke teadmiseks, et asjaomase teenuseosutaja maksejõuetuse korral tagasimakseid ei tagata.

Lisateave maksejõuetusevastase kaitse kohta [esitatakse hüperlingi kaudu]

Reisija saab hüperlingi kaudu järgmise teabe:

XY on sõlminud maksejõuetusevastase kaitse kokkuleppe YZga [maksejõuetuse korral kaitse tagamise eest vastutav üksus (nt tagatisfond või kindlustusandja)].

Reisijad võivad kõnealuse üksusega või asjakohasel juhul pädeva asutusega (kontaktandmed, sealhulgas nimi, geograafiline aadress, e-posti aadress ja telefoninumber) ühendust võtta, kui XY maksejõuetuse tõttu keeldutakse reisiteenuste osutamisest.

Märkus. Kõnealune maksejõuetusevastane kaitse ei hõlma muude osapooltega kui XY sõlmitud lepinguid, mida saab täita vaatamata XY maksejõuetusele.

Direktiiv (EL) 2015/2302, mis on üle võetud siseriiklikku õigusesse [HÜPERLINK]

## Osa B

**Standardteabevorm juhul, kui artikli 3 punkti 5 alapunkti a kohaste interneti teel pakutavate seotud reisikorraldusteenuste hankimist hõlbustav ettevõtja on muu kui sõidupiletit pakkuv vedaja**

Kui Te broneerite pärast ühe reisiteenuse valimist ja selle eest maksmist meie ettevõtte / XY kaudu reisiks või puhkuseks täiendavaid reisiteenuseid, EI SAA Te kasutada direktiivi (EL) 2015/2302 alusel pakettreisidega tagatud õigusi.

Seetõttu ei vastuta meie ettevõtte / XY kõnealuste üksikute reisiteenuste nõuetekohase osutamise eest. Probleemide korral võtke palun ühendust asjaomase teenuseosutajaga.

Kuid juhul, kui Te broneerite täiendavaid reisiteenuseid meie ettevõtte / XY broneerimissaidi sama külastuse käigus, muutuvad need reisiteenused seotud reisikorraldusteenuse osaks. Sellisel juhul peab ettevõtjal XY ELi õigusaktides ettenähtud korras olema tagatis XY maksejõuetuks muutumise tõttu osutamata jäänud teenuste eest XYle tehtud maksete tagasimaksmiseks. Palun võtke teadmiseks, et asjaomase teenuseosutaja maksejõuetuse korral tagasimakseid ei tagata.

Lisateave maksejõuetusevastase kaitse kohta [esitatakse hüperlingi kaudu]

Reisija saab hüperlingi kaudu järgmise teabe:

XY on sõlminud maksejõuetusevastase kaitse kokkuleppe YZga [maksejõuetuse korral kaitse tagamise eest vastutav üksus (nt tagatistfondi või kindlustusandja)].

Reisijad võivad kõnealuse üksusega või asjakohasel juhul pädeva asutusega (kontaktandmed, sealhulgas nimi, geograafiline aadress, e-posti aadress ja telefoninumber) ühendust võtta, kui XY maksejõuetuse tõttu keeldutakse teenuste osutamisest.

Märkus. Kõnealune maksejõuetusevastane kaitse ei hõlma muude osapooltega kui XY sõlmitud lepinguid, mida saab täita vaatamata XY maksejõuetusele.

Direktiiv (EL) 2015/2302, mis on üle võetud siseriiklikku õigusesse [HÜPERLINK]

#### Osa C

##### **Standardteabevorm artikli 3 punkti 5 alapunkti a kohaste seotud reisikorraldusteenuste puhul, kui leping sõlmitakse ettevõtja (muu kui sõidupiletit pakkuv vedaja) ja reisija samaaegsel füüsilisel kohalolekul**

Kui Te broneerite pärast ühe reisiteenuse valimist ja selle eest maksmist meie ettevõtte / XY kaudu puhkuseks või reisiks täiendavaid reisiteenuseid, EI SAA Te kasutada ELi direktiivi (EL) 2015/2302 alusel pakettreisidega tagatud õigusi.

Seetõttu ei vastuta meie ettevõtte / XY kõnealuste üksikute reisiteenuste nõuetekohase osutamise eest. Probleemide korral võtke palun ühendust asjaomase teenuseosutajaga.

Kuid kui Te broneerite täiendavaid reisiteenuseid meie ettevõtte / ettevõtja XY sama külastuse või sama ühendusevõtmise käigus, muutuvad need reisiteenused seotud reisikorraldusteenuse osaks. Sellisel juhul peab ettevõtjal XY ELi õigusaktides ettenähtud korras olema tagatis XY maksejõuetuks muutumise tõttu osutamata jäänud teenuste eest XYle tehtud maksete tagasimaksmiseks. Palun võtke teadmiseks, et asjaomase teenuseosutaja maksejõuetuse korral tagasimakseid ei tagata.

XY on sõlminud maksejõuetusevastase kaitse kokkuleppe YZga [maksejõuetuse korral kaitse tagamise eest vastutav üksus (nt tagatistfond või kindlustusandja)].

Reisijad võivad kõnealuse üksusega või asjakohasel juhul pädeva asutusega (kontaktandmed, sealhulgas nimi, geograafiline aadress, e-posti aadress ja telefoninumber) ühendust võtta, kui XY maksejõuetuse tõttu keeldutakse reisiteenuste osutamisest.

Märkus. Kõnealune maksejõuetusevastane kaitse ei hõlma muude osapooltega kui XY sõlmitud lepinguid, mida saab täita vaatamata XY maksejõuetusele.

[Veebisait, kus on esitatud direktiiv (EL) 2015/2302, mis on üle võetud siseriiklikku õigusesse.]

#### Osa D

##### **Standardteabevorm juhul, kui artikli 3 punkti 5 alapunkti b kohaste interneti teel pakutavate seotud reisikorraldusteenuste hankimist hõlbustav ettevõtja on sõidupiletit pakkuv vedaja**

Kui Te broneerite oma reisiks või puhkuseks täiendavaid reisiteenuseid selle lingi / nende linkide kaudu, EI SAA Te kasutada direktiivi (EL) 2015/2302 alusel pakettreisiga reisijale tagatud õigusi.

Seetõttu ei vastuta meie ettevõtte / XY kõnealuste täiendavate reisiteenuste nõuetekohase osutamise eest. Probleemide korral võtke palun ühendust asjaomase teenuseosutajaga.

Kuid juhul, kui Te broneerite täiendavaid reisiteenuseid selle lingi / nende linkide kaudu mitte hiljem kui 24 tunni möödudes pärast broneeringu kinnituse saamist meie ettevõttelt / XYlt, muutuvad kõnealused reisiteenused seotud reisikorraldusteenuse osaks. Sellisel juhul peab ettevõtjal XY ELi õigusaktides ettenähtud korras olema tagatis XY maksejõuetuks muutumise tõttu osutamata jäänud teenuste ning asjakohasel juhul Teie kodumaale toimetamise eest XYle tehtud maksete tagasimaksmiseks. Palun võtke teadmiseks, et asjaomase teenuseosutaja maksejõuetuse korral tagasimakseid ei tagata.

Lisateave maksejõuetusevastase kaitse kohta [esitatakse hüperlingi kaudu]

Reisija saab hüperlingi kaudu järgmise teabe:

XY on sõlminud maksejõuetusevastase kaitse kokkuleppe YZga [maksejõuetuse korral kaitse tagamise eest vastutav üksus (nt tagatisfondi või kindlustusandja)].

Reisijad võivad kõnealuse üksusega või asjakohasel juhul pädeva asutusega (kontaktandmed, sealhulgas nimi, geograafiline aadress, e-posti aadress ja telefoninumber) ühendust võtta, kui XY maksejõuetuse tõttu keeldutakse reisiteenuste osutamisest.

Märkus. Kõnealune maksejõuetusevastane kaitse ei hõlma muude osapooltega kui XY sõlmitud lepinguid, mida saab täita vaatamata XY maksejõuetusele.

Direktiiv (EL) 2015/2302, mis on üle võetud siseriiklikku õigusesse [[HÜPERLINK](#)]

Osa E

**Standardteabevorm juhul, kui artikli 3 punkti 5 alapunkti b kohaste interneti teel pakutavate seotud reisikorraldusteenuste hankimist hõlbustav ettevõtja on muu kui sõidupiletit pakkuv vedaja**

Kui Te broneerite oma reisiks või puhkuseks täiendavaid reisiteenuseid selle lingi / nende linkide kaudu, EI SAA Te kasutada direktiivi (EL) 2015/2302 alusel pakettreisiga reisijale tagatud õigusi.

Seetõttu ei vastuta meie ettevõtte / XY kõnealuste täiendavate reisiteenuste nõuetekohase osutamise eest. Probleemide korral võtke palun ühendust asjaomase teenuseosutajaga.

Kuid juhul, kui Te broneerite täiendavaid reisiteenuseid selle lingi / nende linkide kaudu mitte hiljem kui 24 tunni möödudes pärast broneeringu kinnituse saamist meie ettevõttelt / XYlt, muutuvad kõnealused reisiteenused seotud reisikorraldusteenuse osaks. Sellisel juhul peab ettevõtjal XY ELi õigusaktides ettenähtud korras olema tagatis XY maksejõuetuks muutumise tõttu osutamata jäänud teenuste eest XYLE tehtud maksete tagasimaksmiseks. Palun võtke teadmiseks, et asjaomase teenuseosutaja maksejõuetuse korral tagasimakseid ei tagata.

Lisateave maksejõuetusevastase kaitse kohta [esitatakse hüperlingi kaudu]

Reisija saab hüperlingi kaudu järgmise teabe:

XY on sõlminud maksejõuetusvastase kaitse kokkuleppe YZga [maksejõuetuse korral kaitse tagamise eest vastutav üksus (nt tagatisfond või kindlustusandja)].

Reisijad võivad kõnealuse üksusega või asjakohasel juhul pädeva asutusega (kontaktandmed, sealhulgas nimi, geograafiline aadress, e-posti aadress ja telefoninumber) ühendust võtta, kui XY maksejõuetuse tõttu keeldutakse reisiteenuste osutamisest.

Märkus. Kõnealune maksejõuetusevastane kaitse ei hõlma muude osapooltega kui XY sõlmitud lepinguid, mida saab täita vaatamata XY maksejõuetusele.

Direktiiv (EL) 2015/2302, mis on üle võetud siseriiklikku õigusesse [[HÜPERLINK](#)]

## III LISA

## Vastavustabel

| Direktiiv 90/314/EMÜ      | Käesolev direktiiv                                                                 |
|---------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|
| Artikkel 1                | Artikkel 1                                                                         |
| Artikli 2 lõige 1         | Artikli 3 punkt 2 ja artikli 2 lõike 2 punkt a                                     |
| Artikli 2 lõige 2         | Artikli 3 punkt 8                                                                  |
| Artikli 2 lõige 3         | Artikli 3 punkt 9                                                                  |
| Artikli 2 lõige 4         | Artikli 3 punkt 6                                                                  |
| Artikli 2 lõige 5         | Artikli 3 punkt 3                                                                  |
| Artikli 3 lõige 1         | Välja jäetud                                                                       |
| Artikli 3 lõige 2         | Välja jäetud, kuid peamised osad on viidud sisse artiklitesse 5 ja 6               |
| Artikli 4 lõike 1 punkt a | Artikli 5 lõike 1 punkt f                                                          |
| Artikli 4 lõike 1 punkt b | Artikli 5 lõike 1 punkt h, artikli 7 lõike 2 punktid d ja f ning artikli 7 lõige 4 |
| Artikli 4 lõike 2 punkt a | Artikli 7 lõige 2                                                                  |
| Artikli 4 lõike 2 punkt b | Artikli 5 lõige 3 ja artikli 7 lõiked 1 ja 4                                       |
| Artikli 4 lõike 2 punkt c | Välja jäetud                                                                       |
| Artikli 4 lõige 3         | Artikkel 9                                                                         |
| Artikli 4 lõige 4         | Artikkel 10                                                                        |
| Artikli 4 lõige 5         | Artikli 11 lõiked 2 ja 3                                                           |
| Artikli 4 lõige 6         | Artikli 11 lõiked 2, 3 ja 4 ning artikli 12 lõiked 3 ja 4                          |
| Artikli 4 lõige 7         | Artikli 13 lõiked 5, 6 ja 7                                                        |
| Artikli 5 lõige 1         | Artikli 13 lõige 1                                                                 |
| Artikli 5 lõige 2         | Artikli 14 lõiked 2, 3 ja 4 ning artikkel 16                                       |
| Artikli 5 lõige 3         | Artikli 23 lõige 3                                                                 |
| Artikli 5 lõige 4         | Artikli 7 lõike 2 punkt e ning artikli 13 lõige 2                                  |
| Artikkel 6                | Artikli 13 lõige 3                                                                 |
| Artikkel 7                | Artikkel 17 ja artikkel 18                                                         |
| Artikkel 8                | Artikkel 4                                                                         |
| Artikli 9 lõige 1         | Artikli 28 lõige 1                                                                 |
| Artikli 9 lõige 2         | Artikli 28 lõige 4                                                                 |
| Artikkel 10               | Artikkel 31                                                                        |
| Lisa punkt a              | Artikli 5 lõike 1 punkti a alapunkt i                                              |
| Lisa punkt b              | Artikli 5 lõike 1 punkti a alapunkt ii                                             |
| Lisa punkt c              | Artikli 5 lõike 1 punkti a alapunkt iii                                            |

| Direktiiv 90/314/EMÜ | Käesolev direktiiv                              |
|----------------------|-------------------------------------------------|
| Lisa punkt d         | Artikli 5 lõike 1 punkt e                       |
| Lisa punkt e         | Artikli 5 lõike 1 punkti a alapunkt i           |
| Lisa punkt f         | Artikli 5 lõike 1 punkti a alapunkt v           |
| Lisa punkt g         | Artikli 5 lõike 1 punkt b                       |
| Lisa punkt h         | Artikli 5 lõike 1 punkt c ja artikli 10 lõige 1 |
| Lisa punkt i         | Artikli 5 lõike 1 punkt d                       |
| Lisa punkt j         | Artikli 7 lõike 2 punkt a                       |
| Lisa punkt k         | Artikli 13 lõige 2                              |